

DEPUTÉ

N. A. 1099

PHONG-HOÀ

16
trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
SỐ 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO ĐÔNG DƯƠNG NGOẠI QUỐC		
1 năm	3p00	8p00
6 tháng	1. 60	2. 60
3 tháng	0. 90	1. 40

ADMINISTRATEUR GERANT
PHẠM-HỮU-NINH

7
xu

Cuộc thi « Chọn dân biểu »

Đến 19 Mars có những ông này ra ứng cử nghị viên dân biểu :

M. M. Vũ-vân-Định chủ nhà in Thanh niên, nguyên thư-ky Đông-pháp ngân hàng.

Ng. Mạnh-Hồng : biệt hiệu Mãn Châu, thi sĩ, nhà văn, thầy lang tác giả «Ngọn đèn khuya», nguyên Tổng thư ký Ich-bưu thư-xã của ông Nguyễn Văn-Huy Hợi

Hà-vân-Độc : chủ hiệu Thương khánh y-quan được-phòng.

Hoàng-quang-Thịnh : chủ hiệu cho thuê đèn đám ma Tế-Mỹ.

Đinh-vân-Tiến : chủ hiệu làm đồ gỗ Phúc Lợi.

Đỗ Văn : Giám-đốc chuyên-môn nhà in Trung-Bắc.

Ng đình-Tiếp : nguyên chủ-nhiệm Nông-công-thương, chủ hiệu Thuận hưng-long.

Phạm-Tá : tốt nghiệp trường hóa-học chuyên-môn, chủ-nhiệm Thương-bào, chủ hiệu nhuộm Bờ Hồ, nguyên giáo học trường Thực-hành Hanoi.

Về dịp này, Phong-Hóa mở một cuộc thi chọn dân biểu để các bạn đọc báo xa gần mua vui, theo như thể lệ sau này :

1. Bài dự thi phải gửi đến tòa báo số 2 phố Hàng Cót (Rue Takou) trước ngày 19.3.33, (cứ dựa vào giầu dồng của nhà giấy thép.)

2. Trả lời những câu sau này :

Hai câu hỏi chính

a - Kỳ đầu người nào được nhiều vé nhất, và người ấy có được trúng cử hay không ?

b - Nếu phải bầu lại, kỳ thứ hai người nào trúng cử ?

Ba câu hỏi phụ

a - Kỳ đầu và kỳ thứ hai, số vé bầu

cho người được nhiều vé nhất là bao nhiêu ?

b - Kỳ đầu ai ít vé nhất; kỳ thứ hai ai ít vé nhất? (không kể những người nào đã rút đơn trước ngày bầu cử).

c - Người nào được nhiều người dự cuộc thi Phong-Hóa bầu cho trong cuộc thi này?

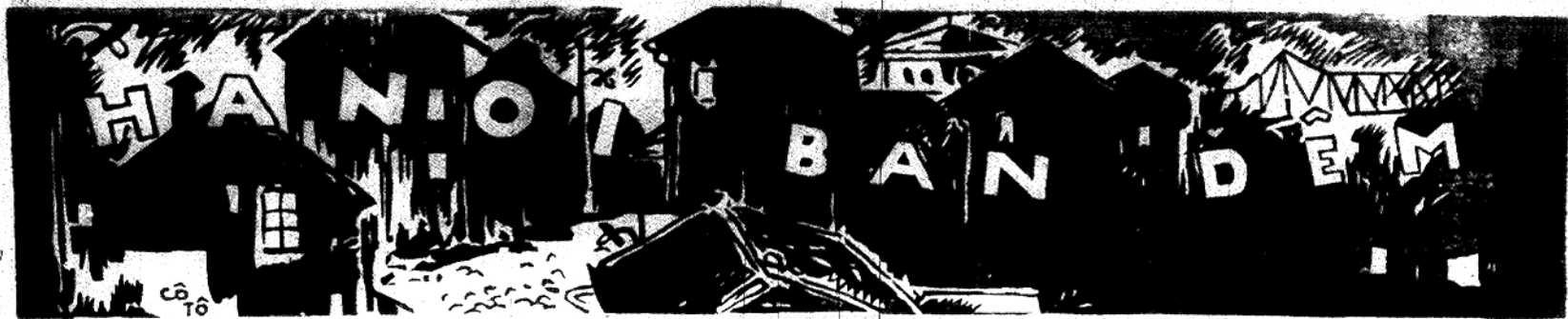
Giải thưởng của báo Phong-Hóa một cuộc đi chơi chùa Hương khứ hồi bằng ô-tô 18 chỗ ngồi, được dùng cả 18 chỗ ngồi ấy, khởi hành ở Hanoi từ 5 giờ sáng, chiều về.

PHONG-HÓA

Nam-việt kỳ-quan - số 4

Trên cây me tây
Con pe sâu : NGUYỄN TIẾN-LĂNG

Phong-sự của TRĂNG-KHANH và VIỆT SINH

Có người trên mái nhà...

1). . . Vừa lúc ấy, anh Khanh, từ lúc này đến giờ vẫn ngó qua khe cửa sổ nhìn ra sân, quay lại gọi tôi:

— Này anh, ra đây mà xem?

Tôi chạy đến rồi cùng anh Khanh cúi mình nhìn ra khe cửa: trời vẫn sáng trăng, ở gian nhà trước mặt, một bóng người lẩn bò trên mái, vịn vào con cá rồi lách mình qua giàn giầu không xuống bề nước...

Chúng tôi cố nbia rõ thì ra một người con gái mặc áo cánh trắng. Vì đêm sương, tường trơn, nên có ta lẫn hồ mái trên thành bê, chưa kịp xuống. Trọt có người đàn bà từ nhà ngoài bước ra: chính là mẹ chủ ban này. Mẹ chạy đến gần bề đỡ lấy cô kia, vội vàng nói:

— Xưởng mau đi cô. .

Hai bóng cùng lách qua cửa, lẩn mất. Một vài tiếng người nói, tiếng xe tay. Rồi lại im lộng như thường.

Quái lạ, cô con gái ấy ở đâu ra? Từ lúc chúng tôi vào, trừ cô Hòa mở cửa, và hai cô gái hiệu nhà quê, mà có Nhung đây là một — thì tịnh không thấy cô nào nữa. Anh Khanh ghé tai tôi nói khẽ:

— Thế mà, từ này, buồng ngoài tôi vẫn thấy rộp rộp có tiếng người vào ra. Tĩnh thoảng lại có một vài anh xe đến đêm cửa gọi... Thế thì ..đâu?

Chúng tôi vẫn đứng bên cửa sổ, lắng tai nghe. Xa xa, đồng hồ nhà ai thông thả đánh hai tiếng. . . Đã hai giờ đêm... Tôi mở cửa, qua sân đến gần bề nước, rồi trèo lên thành. Tron quá! mấy lần đoảng choảng sayt ngã. Một tay vịn vào giàn giầu, một tay vịn vào con cá, tôi rúc mình xuống người lên: một cái sân gác con, rộng độ một thước, sát ngay mái gạch.

Vừa lom khom đứng giây, đụng đầu ngay phải cũi phen nửa, chut nửa thì rơi xuống bề nước.

Ở cuối sân, một cái khuôn nửa uốn cong hai đầu xuống gác, như cái tở tở vò, ở trong lấp loảng có ánh đèn. Tôi bước đến gần: trước cửa tở vò, trên chiếc chiếu rách giải trên sân, một người đàn ông nằm khoanh tay trên ngực, đang ngủ say. Tôi lên qua, rồi cúi mình nhòm vào trong: một ngọn đèn Hoa-ký leo lắt, đặt trên cái ghế đầu. Trong cái giường nhỏ hẹp ấy, hơn mười người, con gái chõng chất lên nhau, nằm lẫn

1) xem Phong-hóa số trước.

lộn trên chiếu, có nào cũng ngủ như chết cá. Tôi cầm đèn soi kỹ: càng nhìn các cô càng ghê, tởm. Chập tối đến, các cô trang điểm phấn sáp.., thì trông cũng dễ thương. Nhưng đang giấc ngủ bây giờ, cái mặt thực của các cô mới rõ rệt. Những cuộc hành lạc lúc ban đêm đã để lại trên nét mặt tiêu tụy của các cô những dấu vết môi thâm, mắt hờm, má răn reo.

Không biết tại sao, tự nhiên tôi suy nghĩ đến, cũng một đêm sáng trăng như đêm nay, cái cảnh áo quần hoe ố, mồ hôi lang lổ phấn như thế này đã làm

nói vửa dom đóm nước mắt như muốn khóc: — Hai anh cho em đồng bạc thế này là sự lạ lắm đây, vì mấy khi em được gặp khách như thế này. Đời chúng em khổn khổ không nói siết được ...

Chợt có tiếng động phía ngoài: chúng tôi lắng tai nghe. Hình như có ai rên rĩ kêu la trong bếp, lại tiếp theo tiếng nôn ọe. Có Nhung lồm bồm nói:

— Lại chị Hòa rồi. Khốn nạn Tôi vội hỏi: — Chị Hòa làm sao?

Có Nhung ngời yên không trả lời...

Nhung cứ cuống quít bên cạnh:

Chị mặc em .. chị cô thương em thì đun cho em ít nước trẻ nóng, em chết mất chị a ...

Nhưng vội vàng kiếm cái nôi đất, vì không có nôi đồng, còn anh Khanh thì bị học đóm bếp hồ.

Tôi nhìn cô Hòa mà thương hại: mặt mỗi lúc một tái nhợt, như không cất được hơi máu, mắt thì chơn ngược lên mà trắng. Thấy cô gục xuống, tôi vội vàng chạy đến nâng đỡ: Tự nhiên tôi ghê sợ: qua lần vải, tôi thấy chỉ như nâng bộ xương người khô héo.

Được một chốc nước sôi, có Hòa ngò lồi cầm ơn chúng tôi, rồi ra ý sơ hãi, khoa tay mời chúng ra ngoài buồng. Không muốn trái ý cô, tôi kéo anh Khanh ra khỏi cửa, mặc cho hai chị em săn sóc lẫn nhau.

Cậu « sơ-mi » xanh.

Vừa toan vận cửa để bước vào nhà ngoài, chúng tôi lại dừng bước vì nghe có tiếng gõ sát ở trong. Hé cửa nhìn vào, thấy một cậu mặc chiếc sơ-mi xanh ngất, đang đứng co vớ một cô bé đường ngôi lệch. Nghe một lúc mới biết cậu có quen biết cô nọ, mà lần này nói tr: yên với người khác, thấy cô, cậu lại còn chực chơn vồn... Cô cự tuyệt, thì cậu lêu giọng mắng:

— Được, rồi thì sẽ biết tay ta! vào gọi mẹ chủ ra đây, bảo ta sẽ đánh mất mặt đấy!

Cô kia như được dịp báo thù, lon ton mở cửa sách chạy đi tìm mẹ chủ. Mẹ chủ bước vào:

— Bác kia, bác định làm gì nào? Cậu mặc áo sơ-mi xanh dôi giọng ngay:

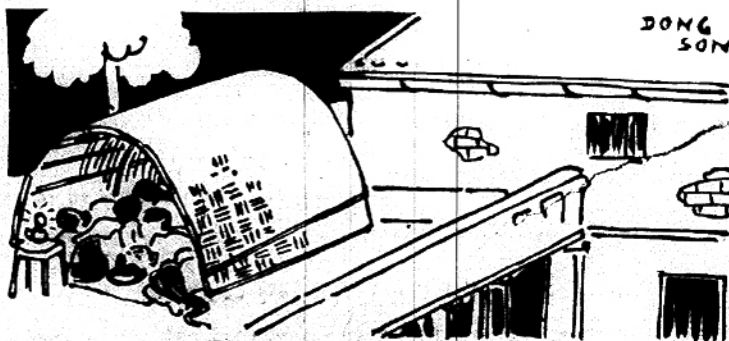
— Lại cái con khốn nạn kia hẳn, tôi vừa đụng đến tay nó thì nó quay lại; chửi ngay thôi! Bà phải bảo nó cho bạn sau không được hỗn với khách như thế!

Một cái tát hằng giòi đáng lâu năm ngón tay mẹ chủ vào mà cô đường ngôi lệch. Có hết hoảng, lúng túng nói chẳng ra sao, vừa bập bẹ chực cãi lại; thì mẹ chủ mắng cho một thối một hồi, mĩt cả nói. Rồi có khớc nước kiớc nõ, lằm bằm chửi rủa.

Giờ đã tang tắng sáng, chúng tôi báo nhau ra về. Mẹ chủ bước theo đóng cửa. Chợt nhìn đến cô Khách khốn nạn, có lẽ giờ còn đang rên rĩ trong bếp...

... Cảnh cửa đóng ập lại. Chúng tôi người và óc nặng nề, lao đảo bước ra đi.

(Còn nữa) TRĂNG-KHANH và VIỆT-SINH

cho một thái-tử Ấn-độ chán nản mà thành Phật. Hai nghìn năm sau, ta cũng nhìn cái cảnh này, chỉ thấy rúc đầu, khó thở: cái mùi nước hoa nhài, mùi dầu bôi tóc đã làm cho không khí trong phen tở vò thêm nặng nề, u ám.

Chợt một cô ăn vận lối nhà quê, áo tứ thân, váy sồi, mở mắt nhìn tôi, vuồn vai rồi cất cái giọng còn gái ngủ:

— Ai đấy?

Tôi cũng phải làm ra vẻ tự nhiên hỏi gắt:

— Nhưng! đi xuống đi!

Cô bé vừa ngáp, vừa trả lời:

— Nó di... rồi ... Bác này ở đâu? lên đây làm gì?

Thấy không xuôi tôi vội lui ra rồi lại theo đường cũ xuống bề nước, may rằng người đàn ông ngủ trên chiếu vẫn ngày o o, không biết giờ đất là gì cả.

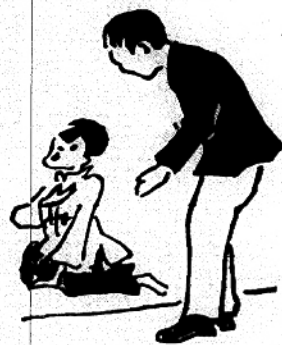
... Cô Hòa

Trở về buồng, tôi thấy anh Khanh đang cùng cô Nhung xem mấy cái ảnh của Nhung đưa. Thấy chúng tôi gạn hỏi, cô Nhung trước còn giấu giếm nói mình là người ngoài vào. Sau vì đồng bạc giải vào tay, cô mới kể cho biết mọi việc.

Sau càng kể đến thân thế mình, vừa

Tiếng rên càng rõ rệt, rồi sau có tiếng gọi se se như ngẹn ngào không nói lên được: chị Nhung .. chị Nhung ơi.

Nhưng lắng tai nghe một lúc, rồi bỗng nhiên đẩy chúng tôi, nhảy xuống giường, ra mở cửa buồng rồi chạy thẳng xuống bếp.

Tôi vội cầm lấy cái đèn đầu tay rồi theo xuống. Tắt phosng trong số tối, tôi thấy cô Hòa, vẫn ăn mặc khách, ngồi sệt trên đất, hai tay ôm lấy ngực, miệng há hốc như sắp nôn. Tĩnh thoảng cô lại nấc lên mấy cái, nước mắt, nước mũi chảy giàn dụa: Còn cô

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho: Bắp thịt nở nang Gân cốt cứng cáp Tinh thần sáng khoái Tiềm hóa đe dọa

Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại:

Hiệu Phúc Long

43 - phố hàng đầu hanoi - Tél. số 251 bán buôn và bán lẻ

HIỆU ANH HƯƠNG-KY & BẠN CHỦ X

MUON CO ANH CHUP LOI MY THUAT NEN LAI HUEUNG - KY

Quông cô' tân thời

CỦA TỬ LY

HỒI THỨ NHẤT

Tranh ăn tiên phong
Cảnh thứ nhất
Sơn trại

Vai trò :

Cụ Hoàng-tăng-Bí : chủ trại
Ông Nguyễn Khắc Hiếu, ông Nguyễn-văn-Vĩnh : tham mưu
Tiểu đồng : nam ba người.

Giáo đầu

Gặp hội văn minh Âu Mỹ, nay mừng nhạc giáo cải lương, chốn lễ viên mờ cuộc hí trường, đem thế sự bầy lời diễn kịch, diễn cho biết cổ kim sự tích, việc cứ theo tướng tượng bày ra. Sự tích nước Nam ta, truyện các cơ quan tiến thủ. Trên bút chiến khai cùng Phong Hóa, đem diễn hiển khán quan nghe.

Chủ trại Hoàng-tăng-Bí ra ngồi nghĩ việc quan.

Chủ trại ngồi bạch tán — Như ta nay :
Hồng-Hoàng chủ trại, tên gọi Hoàng tăng, lạng đôi vai gánh chữ nhophong, bên một dạ ghi điều cổ lễ.

Thét — Nhưng rửa mà, đất bằng nổi sóng, gây việc can qua, Phong Hóa đâu mới này nói ra, đem hết thầy mọi người công kích, lấy thân mỡ ra làm cái đích, dặng làm trò múa rối, vui chơi. Văn ta hay, cứ chế rượu hoài, không hề thấy một lời khen tặng. *Cười nhạt*, nói : ha ha ! *Thét hương* : một dăm mấy con cá lớn, xô lâu ngại lúc voi xô.

Tán — Rửa như ta, từ thừa múa cây bút sắt, dư luận cầm cán, trong cầm nang sẵn có mưu thần, trừ Phong-Hóa ấu ta phải dựng a !

Ngồi bốp chân vuốt râu nghĩ ngợi.

Thán : Bí đặc chân bí đặc ! nan tai thậm nan tai ! khó cha chả là khó ! úi chao ôi !

Đất hồi đất, trời hồi trời !

Vì đầu văn bí cho người mại mai.

(Tiểu đồng vào dâng thư ở trước Hoàng chủ trại Hương : Ra ! Ra ! cúi đầu tâu chủ trại, có người Phong Hóa đưa thư, công truyện gì chưa tâu thực hư, tôi hãy tạm nhận thư dâng nộp.

Hoàng chủ trại cầm thư xem, cả giận : — *Thét hương* — ăi ăi ! quái sát thay Phong Hóa, dám đưa thư dụ dỗ lai hàng — khá khen mi cũng to gan, chỉ quen thói lạng loan vô lễ !

Gọi : bó quân, thỉnh tham mưu lai đáo, nghị sự trưởng tề, nghe.
Quán dạ, rồi vào.

Hữu tham mưu Ng-khắc-Hiếu ra :
— Bạch ta nay :

Hương — Tán-Đà thi-sĩ, Khắc-Hiếu nãi danh, làm tham mưu làm dự chút quyền, chỉ một việc rượu chén qui tị, thơ sần có khối tình bé tí, văn thườnào mông lớn. mông con, rượu càng say ngấm giọng càng ròn, tiếng ngóng đã vang trời dậy đất.

Ngâm :

Say xưa nghĩ cũng hư đời.

Hư thời hư vậy, say thời cứ say,

Đất say đất cũng lặn quy, Trời say mặt cũng đỏ gay ai cười !

Tán — Rửa ma chừ, có tin chủ trại triệu đến trưởng tề — việc dữ lạnh chưa rõ căn nguyên, mau tới đó cho tường hắc bạch.

chủ trại Hoàng. Theo phương trâm « quốc tụy bảo tồn », cho thiên hạ biết ta thủ cựu.

(Tả tham mưu Vĩnh cầm quyền Niên-lich thông-thư ra.)

Hai tham mưu chõ vào chủ trại Hoàng cùng nói :

Hương — Dám bằm đại nhân có lệnh, bần chức vô hầu.

Chủ trại nói : thỉnh nhị tham mưu an vị.

Khen — Hào a ! khá khen cho hữu tham mưu : hay mộng, hay mị, biết uống biết say ; khá khen cho tả tham mưu : biết thể, biết thời, hay nhảm, hay bói.

Tán : nhân hôm nay có điều rắc rối, thỉnh tham mưu lai đáo luận bàn. Số là ít lâu nay trên chốn văn đàn, có chủ

Tham mưu Vĩnh ngồi giờ, quyền Niên-lich thông thư, tay bằm địa bàn.

Nói : dạ, dám bằm chủ trại, hôm nay hành thủy, sao vị, trục phá, rất nên kiêng cái sự xuất hành, nên tôi sợ xuất quân bất lợi, ngày mai cũng xuất quân bất lợi, ngày kia bất lợi xuất quân, còn ngày kia thì lời tình luân quần luân quần, sao tình mãi cứ loanh quanh luân quần !..

Via nam bình

Theo thời cũng phải dù nghề,
Rắp đem bó số làm mè lòng người,
Cũng toan tìm đất như ai,
Nhưng ngồi khán tướng là ngôi khó

thăm.

Tán : say chuyêch choảng non xanh còn chẳng thấy, thời mưu cao kế diệu biết đâu tìm, hay bây giờ bọn ta hóa ra chim, theo giặc mộng bay về nơi tiên cảnh, hay bây giờ ta đem rượu cúc rừ quân thù dặng chén say sưa, bao giờ cho say dư say dư, khi ấy sẽ ra tay trừ khử !

Nói đến đây, hữu tham mưu tuý lúy, gục xuống bàn không còn biết gì nữa.

Chủ trại nhìn hữu tham mưu ra ý thương hại.

Ngâm thơ :

Thủ bị Đàng-phi Xích-Bích,
Dã vô Gia-Cát giữ Chu lang.

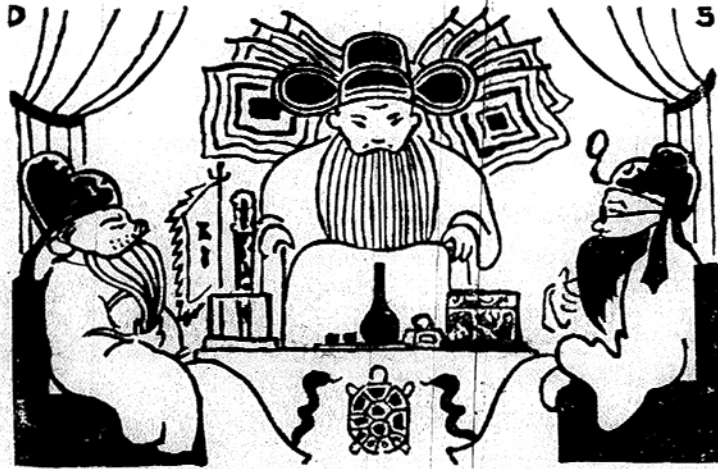
Tán : Tìm đâu ra những kẻ giết giang, để công mô mưu toan kế riện. Một anh' tinh liú ta liú tiú, còn một anh say khướt' say ù ù. Hai tham mưu nghĩ đến chán phê, bây giờ biết cùng ai bàn luận.

Vở bàn đưng giáy nói : Khó cha chả là khó này ! nghĩ một lát. A a ! hữu tham

mưu ôi ! giặc đến nhà tội gì ta ra đánh, cứ ngồi im mà hưởng lấy cái nhàn, còn quân nhưng ta cứ giao tràn, cho các tướng có ta thêm hăng hái : mai ta sẽ cử gia nhân ra bãi, trợn tiên phong để chịu lấy việc đao thương, còn ba ta cứ chễm chệ trên giường, đánh tam cúc chờ tin thắng bại. Chư tướng ta thực nhiên tay giời, nào ông tú Lãng, nào cụ cử Dương, nào thầy Lê-công gàn, nào ông Hy Tống bẻm, mai sẽ biết ai hơn ai kém, mai sẽ hay ai được chức tiên phong, khi bấy giờ ta sẽ yên lòng, ông cứ dọn (chỉ vào ông Vĩnh) mà ông cứ uống chỉ vào ông Hiếu.

Lốc bốc xoảng ! lốc bốc xoảng !
HẠ MÀN

Hết Cảnh thư nhất.
(Còn nữa) TỬ LY

Cười nói : kha kha ! hay chủ trại bó tên linh cũ, phổ hàng Bông, bán đủ hạng văn, mà bây giờ cho uống cho ă, để cho được say lặn say lóc.

(Tham mưu Hiếu cầm hũ ra)

Tả tham mưu Ng-văn-Vĩnh ra bạch : Người đời thay ý kiến, như chong chóng quay — quay thế mà nghĩ cũng bay hay, tit mù tắt hết ngày hết tháng.

Tán : ta tên Văn-Vĩnh, chủ báo Anعام, đường văn-minh đi bước tiên-phong, tư tưởng mới giốc lòng truyền bá

Thét hương — Rửa mà khi nhào rồi, còn thú đánh tổ-tôm. Lại giới nghề bắm dọn cát hung, tìm long mạch cùng là xem số, quyết, đem tài thi thổ mà phò

PhongHóa còn đầu xanh tuổi trẻ, mới ra đời được 20 tuần có lẽ, đã chơi chèo khiếm lễ với đàn anh. Hai tham mưu đã rõ sự tình, ầu ta phải tìm phương triệt hạ.

Hay cho thằng Phong-Hóa khéo cợt cợt, cười cười, đem cái vui mua lấy lòng người, cũng vì thế mỗi ngày mỗi lên. Nếu chẳng chết sau này sinh biển, còn đâu là mỹ tục thuần phong, còn đâu là cha cha, con con, vợ vợ, chồng chồng, còn đâu là lễ lễ, nghĩa nghĩa, trung trung, tín tín, há để cho nước đến chân mới nhảy, cơ đến tay ta phải phát ngay, phiên tham mưu tìm lấy mẹo hay, phá được Phong-Hóa mở đặng trọng thưởng.

MÙA RÉT ĐÁ TÔI

Phòiyêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên, có một không hai

BỒ-PHẾ THÀNH DƯỢC

Trừ đòm, trị ho, mat lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con Op.40
Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG ĐƯỢC PHONG

47 110 Hàng Đường Hanoi — Giày nói số 805

THƠ MỚI

Hai thế-giới

Theo lối bài hát tự do: mực tàu giấy trắng
 Nhân ngày rỗi xuống chơi ông Từ Lâm
 Ông với tôi là bạn mới quen nhau.
 Nhà ông ở xóm dưới bên cầu,
 Giang sơn có vườn rau, giàn mướp
 Vách trơ nan, mái tranh sơ sác,
 Ngán cảnh nhôkhí gập bước nghèo hèn.
 Trong nhà kín mít lò đèn...

Bếp khay phiên, ngọn đèn le lói.
 Tôi bước vào thấy lơ mơ tron, khói,
 Ông đứng lên khouch gập lăm eo lưng,
 Trong buồng nạt trơ vu một chiếc
 giường
 Chủ mời khách tạm ngả lưng bên khay
 gh.

Đâu tôi gọi lên trông sạch cũ,
 Sách nưodùng việc đó cũng hay!
 Nhân gặp tôi, ông thian vãn ló bầy,
 Than cảnh song cho qua ngày, đoan
 than.
 Tôi than nghĩ lực tuổi niên hoa tiêu tan,
 Chiếc than lau sao đơm mong vui.
 Hân nưo sinh gặp bước lờ thời,
 Kéo dài mãi quăng đời vô hy vọng!
 Trại cho song thì hay rằng song,
 Nhưng khác chi cái bóng súp mơ!
 Ông nói xong con măt lơ đơ,
 Nhìn ngọn đèn cũng lơ mơ như sấp tắt
 Về âu sau lộ trên net măt.
 Nhắc lâu lên lại đặt xuống giường.

Trông người ông hộ: hác rơ sương,
 Như cái chổi hiện hình ta trước măt,
 Hân học suy đỏi, rùng nhô vãng nghĩ,
 Bọn nhô nhô lần lượt khuất đi dần.
 Nào những người xuất thế đên thân,
 Nào những bậc công thần danh tiếng.
 Nào những kẻ hân nhô sơ sác,
 Nào những phường dãi các phong lưu.
 Cuộc đời khi đã sẽ chiều,
 Đem hình ảnh nghìn năm, mà chón
 theo cùng cái sắc!

Tôi ngồi lâu đứng lên thoải thác,
 Ra đên ngoài thấy cảnh sắc tốt tươi,
 Lá cây xanh lấp láy ánh trời,
 Tiếng chim hót như vui cùng tuổi
 trẻ.

Gió xuân thoáng, lòng xuân nhẹ nhẹ,
 Cái vui như riêng đê bọn thanh niên
 Vui này là bởi tình tự nhiên,
 Hay tuổi trẻ lên miên dãi hy vọng?
 Ta yêu đời cho đời là trong,
 Là vui cười, hoạt động đàng yên.
 Ta cùng đời ran riu còn nhiều,
 Trông ra xa thấy bao điều nguyện ước
 Còn ông Từ, ông chỉ đòi trông về trước
 Chỗ ngồi mà than liếc cõi đời tàn.
 Ngồi ai than thờ, thờ than,
 Tôi than cái cảnh ngàn năm không trở
 lại.

NHẤT-LINH

ANH MỸ-THUẬT

Hiệu Khánh Ký công-ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi số số cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi
 Đông-dương

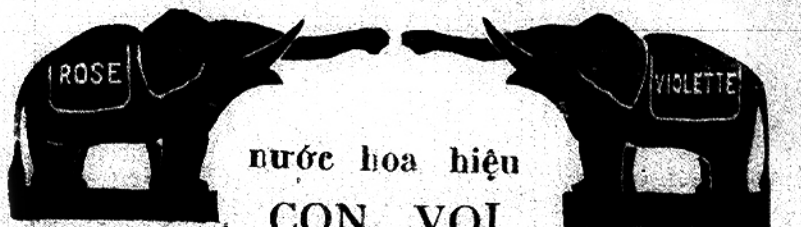
Giá Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre
 (theo kiểu bên) 2p.00 1 cái
 Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre
 (theo kiểu bên) 3p.00 1 cái
 Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại
 30 x 40 cả khuôn gi từ 5p.00 đến 9p.00
 50 x 60 — id — — 8p.00 — 15p.00
 60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-lý: FILMS AFFA
 có ống kính rất sáng

Gởi dăm hay u ám. Anh lại càng đìu đượ đẹp hơn khi bên Âu Mỹ vậy.

Nếu muốn mua nhiều, lựa bán xứ, rất tốt, rất đẹp, hay nhuộm
 óac áo ra xắm, hay thay các mẫu xắm ra nhạt, ra mỡ gà đê
 dù ng vào mùa hạ, nên lại nhà **LÊ QUẢNG LONG** 50 Hàng Cột Hanoi
 vừa đượ giá hạ lại vừa đượ mẫu đẹp và bền, quyết không rỏi
 ngoa.

nước hoa hiệu

CON VOI

NGUYÊN CHẤT: Jasmin, Violette, nước Hoa thủy tiên

1 lọ 3 grammes 0p20, 1 lít 1p80, 10 lít 17p00
 1 lọ 6 grammes 0p30, 1 lít 2p70, 10 lít 2 p00
 1 lọ 20 grammes 0p70, 1 lít 6p30, 10 lít 62p00
 Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe.

PHÚC LỢI 79 Paul Doumer à Hảiphong

Nói ngược

Người chống tàn thời

Nhớ ngày nào, Phụ-nữ mở cuộc thi
 « kén chồng », các cô và các cậu muốn
 « nữ-hoa » đều đua nhau nộp bài dự
 thi. Đại đê người chống của pban đổng
 các cô phải có chức nghiệp và phải có
 nhiều đức tính tốt? Tưởng các cô khó
 tình kén trọn, lựa lọc kỹ càng thế nào,
 chứ hạng có chức nghiệp nghĩa là ông
 phán, ông thông, ông tham, ông đốc, ông
 tù, ông cũ, (chưa thêm đi làm tự hiểu
 mình là có nhiều đức tính tốt thì nhan
 nhản ra đây, có lo gì đi. Sự kén trọn
 trăm păm của các cô vì thế càng có
 gì là lạ. Lại chẳng có Thu-Linh. Vì Thu
 Linh huộc người bạn trăm năm nhiều
 điều ngọt lăm kia. Điều thứ nhất là
 phải làm ra tiền. — Muốn làm nghề gì
 thì làm — để chi dụng một cách sang

trọng, điều thứ hai là phải biết thời con,
 nấu ăn, toh toán tiền chợ búa tiêu pha.
 thứ ba biết sửa sang nhà cửa cho có
 vẻ mỹ thuật, thứ tư biết bình phẩm văn,
 ăn uống cách trang sức của vợ, biết
 khâu áo sứt chỉ cho vợ và thứ năm là
 có con thì biết chăm nom tắm rửa cho
 con. Còn Thu-Linh « bấp thụ văn minh
 Âu-ỹ » suốt ngày chỉ biết nhây đằm,
 biết ăn mặc thật đúng mốt, biết đánh
 ten nit, biết chơi các mĩn thể-thao và
 biết đên phố thời, rồi lúc nhàn thì viết
 báo hăng hái hô báo chí em nên đòi
 bình quyền, hình đảng, đừng chịu cho
 đàn ông họ áp chế, nên bắt chức Thu-
 Linh để báo thù cho các bạn ta xưa bị
 đàn ông họ giam trong bếp khói mù.

THU LINH

Gà chọi

(Ngũ ngôn)

Chú gà chọi, cẳng to lóng chụi,
 Da căng mào đỏ ói như vang.
 Một hôm ngất nghề lạng thàng,
 Sang sân hàng xóm gặp đàn gà nuôi.
 Giương cao cổ nhìn xuôi nhìn ngược,
 Hộ kiều căng lạo sưng, ngóng nghênh.
 Con nào không tr nh cho nhanh,
 Liền cho còi đã lán kên, «e chơi.
 Rồi vỗ cánh ra oai, cất tiếng:
 « Các cù cu! «vang chuyễn mri x!»
 « Chung bay phải biết ói ta.
 « Anh hùng vô địch ai ló đơm đượ,
 « Đê chúng bay là tướng khôn khổ,
 « Sống trên đời xấu hổ họ kè.
 « Người cho ăn uống no nê,
 « Đên khi béo tốt ngày kiangười thời.
 « Còn ta đây đượ người hậu dãi,
 « Trong cuộc đời tang trải hiên vinh,
 « Đán gà, nghe nói lăm thình,
 « Lạng xa rồi mờ phẩm bình cùng nhau:
 « Thái kiều hánh, đời sao lăm kè,
 « Rôm lăm sao, rôm thế ta cùng.
 « Vênh vang lên măt anh hùng,
 « Gà chung một giống, «a cùng lăm pêu,
 « Đượ thua cũng loac đầu gây lạng,
 « Chẳng qua vì hiểu thặng, vong thân!

« Đên trò tranh đấu thươg tâm,
 « Đê đem hiến lả vì nhin cu). » x: 10

Gửi bạn Phong-hóa

Chú lía h quyn luyến từ đáu,
 Khách x1 xin có mấi chậu rau này:
 Cùng chàng Tú-mở bầy nay,
 Trên « giông nước ngược », rải bầy
 truyền vui
 Bạn vãn lại nhớ đên người,
 Từ Ly, tên mừi nức cười lăm thay.
 Đặt tên sao chàng xem nưay,
 Không tin giờ lịch coi ngay sẽ tương!
 Nhạt giao cao rất công bằng,
 Trong đân ngôn luận, không lừng,
 riêng lậy.
 Dũng nhừi trăm trích đặng cay,
 Phê bình lại rỏi, lại hay khoe tái,
 Đàng-Sơn họa-sĩ là ai?
 Khỏi hai tranh vẽ lạ đời xiết bao!
 Cỏ lạy sư-ừ lể nìu...
 Cái đầu lậy hồ trên cao xe lóng!
 Cuộc điêm báo! biết bao xong,
 Lữ văn chao phang ai không nức cười!
 Còn hồn đợc đức như ai!
 Ngồi than: « Phong-hóa, sự đitê lch
 chỉ l

T. T. HẠ NHAN Hảiphong

Phòng khám bệnh

của Bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện

N° 8 Rue de la Citadelle - Hanoi

Téléphone 804

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thú y — Trưng. Chuyên-
 c ữa bệnh đàn bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thành (hàng của
 Đông, hàng Da sau phố xe Đèo) gần trường Cửa Đông Hanoi

Trong 16 năm chuyên nghiệp vẽ nghệ hội họa

Tên số cũ đê 204 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh
 Ngái nào muốn xem k êu đã vẽ xin kính mời quí hô lai Đĩa
 số trước là NGUYỄN GIA KHÁNH nay đặt là NHUẬN-ỨC.
 TOUF POUR ARCHITECTURE 68 RUE LÉ LOI HANOI
 gần TRƯỜNG THỂ DỤC
 Sẽ xin lịnh hu đê ta các ngôi đê có lóng tin cầu nghệ vẽ của
 bản số trong 16 năm nay

.. từ nhỏ đến khôn ..

Ông Nguyễn-khắc-Hiếu gà thơ Phong-Hóa

Ông Nguyễn-khắc-Hiếu tư vị với
Triều-tuong-Tử khi xưa cho Dự-Nhượng
đánh long bào, gà cho Phong-Hóa một
bài thơ đề công kích ông:

« Dưới ngọn đèn xanh cái hóa lò,
Trên bàn chai bé lại chai to.
Trăm năm mộng thể hoài say tình,
Bồn bê tri-âm ừng hẹn hò !
Rầu rầu tâm năm thân tập chí,
Lang thang ba xứ mạch rư đồ.
Lo đời đã tịch cho đời chữa ?
Đời khiên đầu mà ? Bác cứ lo. »

TÀN-ĐÀ.

Thơ cũng khá đấy. Tuy không có ý
tưởng gì cả, nhưng cũng khá đấy. Có
mà láit thơ đi, ông Tàn-Đà, làm thơ
thì tha hồ mà uống rượu, chửi ai bảo
sao. Còn làm báo xin ông, ông Tàn-Đà
ạ.

Làm thơ không bán được còn có thể
đem lên (trời) đọc cho tiếu nghe, chứ
báo bán không được ở dưới trần thì
đem đi đâu được. Tiên có đọc nhật
trình bao giờ !

Sách của ông Nguyễn-nghĩ-viên Phạm-Văn-Uẩn

Ông Nguyễn-công-Tiểu không hay
khoa khoa, ông Phạm-văn-Uẩn cũng
không hay khoa khoa. Ông Uẩn không
những không hay khoa, ông lại còn là
người coi cái danh vọng như bụi cát,
huy chương như đất, bùn.

Vừa rồi ông có xuất bản một quyển
sách. Mới đọc lời chỉ dẫn trên cái bì
sách cũng đủ rõ ông là người khiêm
tôn:

« Du, Trung-Nam, Cao-Man,
Hành-trình thi thảo.
22 bài liên hoàn cách
1 bài vịnh chùa Non Nước
3 câu đối đề cái diếu. »

Các bài trên làm vào hồi tháng tám
năm Nhâm-thân Hoàng hiệu Bảo-đại
thất niên (Septembre 1932).

Phụ thêm một bài thơ của một người
cảm ơn tặng lại.

Soạn giả

Nguyễn-khắc-ky Ngự-viên.

Mộng thưởng đệ tam hạng kim tiền
Phạm-Văn-Uẩn

207 Rue Tién-An 207

Tonkin - Bắc-Ninh

Ông Uẩn cần thận quá !

Ông biền số nhà của ra, sao ông
không nói rõ nhà ông có mấy gian, có
mấy cửa sổ, có mấy cửa lớn ..., nữa có
phải là rõ ràng hơn không.

MƠI ! ĐẸP !

Có nhiều kiểu chữ rất mới !
In rất đẹp !
Lại giá đặc biệt !
Nhận in đủ các sổ sách, báo
chí, quảng cáo, danh thiếp, v.v.
Imprimerie Moderne
62 Rue des Changeurs - Hanoi
Télé. N° 336

Tiệm Đức Hằng

Bán thuốc láo

142, Boulevard Albert Ier Bakao

Nhưng điều hay nhất là ông đăng
bài thơ của một người cảm ơn ông
đang lại. Thơ rằng :

« Ngẫm xem nhân thế cõi trần ai,
Ai được như ông đủ mọi tài.
Y học Kỳ, Hoàng theo nét đất,
Địa môn Quách-là thầu cơ giới.
Bác-ky Ngự viện trảng hai khố,
Nam-Việt danh nhân dễ mấy người.
Chẳng quản tài sơ cùng thứ thiên
Nôm na mấy chữ tặng khen ngài. »

Ông Uẩn khiêm tốn thật. Ông đủ mọi
tài, ông làm thuốc, ông làm địa lý, ông
là thi-sĩ, ông là ngự viên dân biểu. Song
ông có khoe ông có tài đâu, ông chỉ
mượn tay người khác khoe ông thôi.

Ông Vũ đình-Long

Vừa mới đến trước cửa Tàn-Dân Thư-
Quán, đã được cái bán hàng gặp ngay
ông chủ hiệu. Hai con mắt nhanh trong
cái khuôn mặt tròn, như lộ vẻ vui
mừng.

— Ông vào mua sách.

Rồi ông cho vào mấy giấy sách :

— Ông mua gì ? Chén thuốc độc.

— Tôi không giám. Đề ông dùng.

Ông chủ hiệu ấy là ông Vũ-đình-
Long. Ông Long là một người có tài
Một là ông có tiền, có tiền tài. Hai là
ông có tài viết kịch. Kịch ông xuất bản
nhiều lắm, nhiều lắm nghĩa là có hai
quyển : quyển « chén thuốc độc » và quyển
« tòa án lương tâm » Kịch của ông hay lắm,
hay lắm nghĩa là người ta đọc xong lại
quên ngay.

Ngoài hai cái tài ấy, ông lại còn có
tài dịch sách, in sách và buôn sách.
Thành thử ra ông không cần đến ai-
Ông ngồi làm sách, hay dịch sách, ông
in ra, rồi ông lại bán cho ông đọc, kể
cũng tiện thay ! Mà của ông tội nếu
ông không đọc thì cũng chẳng ai đọc cho
ông.

Nhưng cũng vì thế mà ông có tài, có
tiền tài.

TỰ LY

Bản báo có nhận được bài sau đây của
ông P. T. D. xin đăng nguyên văn như
sau này :

Ờ kính đã về

Tôi vừa ở Trung-ky về, được xem tập

Phong-Hóa ngày 3 Mars, thấy có đăng
in tôi vô Huê-lâm .. thừa-phái. Tôi rất
lấy làm hân-hạnh được quý-báo lưu-ý
đến tông cái hành-tung nhỏ-mọn của
đôi. Tiếc thay, từ khi vô theo ngọn trào
phong-lãng (nguyên-văn), tôi đã thoát
bỏ ra ngoài bình-dịch (lại nguyên-văn)
mất rồi. Nay các ngài cố-ý muốn xoay
cho làm « việc quan » thì thôi cũng phải
xin-vàng. Xin-vàng, nhưng không dám
vàng làm thừa-phái mà cố xin lấy một
chán. trợ-biện. Không phải vì trợ-
biện cao hơn thừa-phái vài bạc dấn,
Chỉ bởi lẽ làm trợ-biện không có trách-
nhiệm gì mà cái phiền-việc ấy, thưa các
ngài, thủ-lâm.

PHÙNG-TẮT-ĐẮC

anh sách các nhà cho
thưởng về kỳ thi chọn dân-biểu
a) M M Phạm-Tá : chủ hiệu thợ ruộm
Bờ hồ cho ; 5 lọ thuốc lam áo đi mưa
không ướt ; 5 lọ thuốc tẩy lụa, Dégrais-
sage un complet, ruộm không 5 cái áo
dần bà,
b) Vũ Đổ -Thin : 1 lọ Pulmogénium
thuốc ho người nhớn, 1 lọ sirop Innova
thuốc ho trẻ con, 1 lọ Gastron thuốc
đau dạ-giầy.

c) Lê-Đức-Phú : chủ hiệu Lạc Xuân
Hôtel 55 phố hàng Bông sẽ tiết 1 tiệc
rất long trọng do một người đầu bếp
trở danh-sửa và chủ-nhân tiếp.

Sau khi dự tiệc ở Hotel Lạc xuân
M L Chức chủ sở cho thuê xe và đón
đám ma 22 Takou sẽ hiến một cuộc tiếu
khiến quanh thành phố Hanoi bằng ô-tô.

d) Sở về kiều nhà Nhuận-Độc : 168 phố
Lê-Lợi, sẽ sẵn lòng về không lấy tiền,
không những cho người nói đúng mà
lại về cả cho những bạn người ấy nữa
trong 1 thời kỳ là 3 tháng.

e) M. Khánh-Kỷ : Chủ hiệu chụp ảnh
Studio Photo phố Borgnis-Desbournes,
bức ảnh phóng đại 50x60

f) M. Từ-ngọc-Liên : số 78 hàng Gai :
12 chai nước bồ gia 24p.

g) M. Vạn-Toán : số 95 hàng Đào : 1 đôi
giầy.

h) M. Đông-Mỹ : số 54 hàng Giấy, mạ
lại 1 cái xe đạp và chữa xe đạp không
lấy tiền trong 1 thời kỳ là 3 tháng.

(Còn nữa)

Bàn ngang.

*Đời vùi nên thế đục, dân Việt ta bấy
giờ không còn ác cảm như trước nữa
Thực là đáng tiếc, quần vợt, bóng-tròn,
bóng-bò đục... đều được thiên hạ hoan
nghênh chỡ võ. Cả đến chị em, vận quần
đua, tập thể thao, cũng không còn thẹn
thoê lệ, mà không có mấy người lấy thể
lâm sâu hồ cho phong-hoa, luôn thường
nữa. Thật là đáng chán.*

Ồ ! ngàn thay thế sự ! ngàn thay thế
sự ! Có đời thừa nào mà dân ông dân bà
càng đua nhau mà chuộng võ !

Nào ai là người lo cho phong-hoa, nào
ai là người có tri thức, có tư tưởng, ta
nên hó lo cho chị em biết rằng trong tư
đức, chị em đã mất cả dung-lâm hạnh-hồi.
Con gái nền nếp-táo có phép ăn vận gọn
gàng mà nhẽu mùa cưới đũa, đũa có
phép tập cho thân thể cường-trắng, đũa
cố phép được văn-minh hơn xưa.

Còn đàn ông... đàn ông phải ra về văn
nhân, trí khôn gà không chặt, eo là yếu
ớt nhỡ là liễu trước gió mới đáng mặt
đàn ông Nam-Việt, chứ lập võ, lướt vợt,
đá bóng, chỉ làm cho ta thân khỏe-mạnh,
thêm sức-lực để gánh vác việc đời mà linh
hồn thêm cứng cáp thôi, chứ có ích gì nữa
đâu.

Người Tây phương ra có câu : « linh hồn
trong sạch, thân thể cường-trắng » Nhưng
ta ta có cần gì đến lời nói của người Tây
phương, ta không phải là người Tây
phương kia mà !

Ta cũng phải thương võ. Xưa ta không
chuông võ, bây giờ ta cứ theo lối cũ mà
đi, đi về con đường thoái bộ, ta mới phải
là ta. Còn làm cho linh hồn trong sạch,
thân thể cường-trắng, là điều không đáng
kể, thể thao là việc không đáng ới, vì điều
đó, việc đó chỉ có đưa ta lên con đường
văn minh, mà ta đâu có cần văn minh

TỰ-LY

Giải thưởng về cuộc thi chọn dân biểu

Chủ nhật này sẽ có cuộc bảo cử
một ông nghị viên mới.

Không cần nhắc thì các bạn có
quyền đi bầu cũng hay rằng :

Bây giờ không phải là lúc có thể
hưng hờ, lạnh nhạt được.

Bây giờ không phải là lúc tiền
tài có thể thắng được tài trí.

Bây giờ không phải là lúc củ
thăng được mới.

Bây giờ không phải là lúc người
nay ngáp hay gật thay được
người hoạt động, cứng cỏi

Bầu một người có cần trọng thì
rồi bầu trăm người mới cần trọng
mà sau đây mới có một nghị-viên
đàng t-ợng.

PHONG-HÓA

Kính cáo độc giả

Bản báo nhận được một cái ngân
phiếu 3p00, số 009, 026 (05) đề ngày 9
3 33 ở Haidương gửi lên, mà không
thấy đề tên người. Vậy ngài nào gửi cái
ngân phiếu đó làm ơn cho nhà báo biết
tên để tiện vào sổ.

PHONG-HÓA

Lo...

BONG BUN

Ông đi ứng cử làm bầm : Ấy thế mà ng mai mình phải thay mặt ông dân bự đấy ! !
(Lời của Ngym)

VUI CƯỜI.

Cuộc thi vui cười

Của NĐH
Phải biết cách xưng hô
 Bуди học thầy đồ.
 Thầy, đầu roi mây chỉ vào sách trò:
 - «Thánh là ông Thánh».
 Trò bắt đầu lắc như người phụ đồng:
 - «Thánh là cụ thánh».
 Thầy, trợn mắt, quát:
 - «Thánh là ông Thánh».
 Trò vẫn điềm nhiên gào:
 - «Thánh là cụ thánh, thánh là cụ thánh!»
 Thầy vật luôn một hồi:
 - Hừ! tiên học lễ nhi hậu học văn, tao bộp mág thánh là ông, ông thánh mà mày không nghe à?
 Trò suýt xoa, mếu máo:
 - Thưa thầy có mà, nhưng thầy gọi thánh bằng ông, còn tít tuổi hơn thầy nhiều, thiết tưởng nên gọi thánh bằng cụ mới phải!!!

Của N T T Khâm-thiên
Quan Tham cứng cõ hơn quan Hàn
 Mợ Tham xem Phong hóa số 30 đến bức tranh dự thi về «quan hàn đang ngồi gõ trống hát, bà hàn vờ được tâm bộ râu để lời về lịch xêch» mợ tham liền vội mang đến chỗ cậu tham ngồi, hỏi:
 - Cậu có biết quan hàn này người ở đâu không?
 Cậu tham giả nhợt:
 - Ặ, quan ấy ở phố Khâm-thiên đấy mà! có quan ấy dạt mới chịu tể, chả phải tay tôi!
 Mợ tham - Thế tay cậu thì cậu làm thế nào?
 Cậu tham - Nếu phải tay tôi thì tôi bảo mợ có lời tôi về thì tằm tóc, mà lời còn chắc hơn là tằm râu.

Của Đ N Nam-Định
Lý sự xã Khán
 Bó xã bị thừa ở huyện về tội lấy mác dăm chết con chó của người hàng xóm, nó định cần bic ta.
 - Sao anh lại không lấy cán mà đánh nó?
 Bó xã gãi tai, nói:
 - Băm quan lớn, giá nó cần dăng đuôi thì con cũng lỳ cán mà đánh nó. Song nó lại cần con dăng mõm kia a.

Của N L T Namđinh
Cái thằng nói láo
 Cậu Ông con ông nghị Bướm mới nói bộp bộp. Một hôm - u nó bẽ sang hàng xóm chơi. Mấy cậu đọc nhật trình lập đi lập lại hai chữ «nghị gât» lờ g tờ báo. Rồi cười ầm ầm. Cậu Ông lập đi lập lại hai chữ không quên.

Đến nhà vừa gặp nghị Bướm đi họp hội đồng về, cậu vừa cười vừa reo
 «Nghị gât! nghị gât!»
 Ông bố tung hứng ra mắng: «cái thằng nói láo!» Cậu lại học thuộc được câu cha mắng.
 Hôm sau quan nghị ra hội đồng, đương mang phùng cõ bản về vấn đề: «Xin ban phẩm hàm cho các nghị viên».
 Nghị ta được quan Thống hứa để xét, lấy làm đặc ý lắm. Hàm hàm về nhà. Cậu bé ra đón. Vừa thấy mặt, cậu bé lập ngay câu hôm qua:
 «Cái thằng nói láo! cái thằng nói láo.»

Của N M T Hànam
1 - Ốc Trẻ
 Trời nắng, Bo theo cha ra công hòng mát. Thấy ao, nó muốn lội xuống tắm. Cha nó cười, rồi bảo:
 «Ao sâu lắm, con ạ!»
 Banqac nhiên: «Thưa thầy, thế sao con vọt ở giữa ao, mà nước chỉ đến bụng?»

2 - Khéc Tân
 Mợ - Nay cậu, làm lúc em chỉ muốn làm đàn ông.
 Cậu - Gan lắm, làm đàn ông để làm gì?
 Mợ - Để may quần áo rất đẹp cho vợ.

Của N V T Hanoi
Nuôi rắn
 Bàn tiên sinh có tình ưa khoe mình sạch. Một hôm đang ngồi nói truyện với bạn, ông bạn nhân thấy ở cổ áo có con rắn bò nhúc nhích, vội vàng vớ lấy Tiên sinh hốt hoảng quát to:
 - Ấy chết! con rắn tôi nuôi.

N V N Hanoi
Có tật rất mình
 Cô Mèo mồm hơi méo, cô nuôi được một con mèo trắng rất đẹp. Hôm đó, vì mèo vào sục trong bếp nên mồm hơi nhỏ. Nhân lúc đổi, cô Mèo để mèo vào lòng rồi tát đũa vào mồm nó và hỏi:
 - Mồm mày sao thế?
 - Mèo...!
 Túc nhìn cô quát mèo xuống đất.

N T H Hanoi
Nói khặc chuyên môn
 Một hôm anh Ất bảo anh Giáp rằng:
 «Tôi cố bước rạng hai chân sang bờ bễ rồi nhấc hòn núi lên, bắt được con cá to ăn hai năm mới hết» Anh Giáp lấy làm lạ liền bảo Ất giải nghĩa cho nghe. «Ngày nhỏ, tôi rạng hai chân sang bờ bễ núi non bộ, rồi nhấc hòn núi lên, bắt được con cá ăn chiều ngày ba mươi tháng chạp cho đến sáng mồng một ta mới hết, thế là chả hai năm là gì.»

Của: N Đ T
Bé cái nhăm
 Một cậu bé nghĩ học về nhà què ăn tét. Trước bán thờ, thầy cậu vừa xup xuống lễ, vội vàng câu chay lại, hai tay tì trên lưng cha, nhún mạnh một cái, hai chân xoạc rộng, miệng nói «xôi té» nhanh như cắt, vừa cắt mình đưa qua lưng thì ông bố ngã lăn khoèo trên chiếu.

Câu đối dự thi
Của P X P
 Bọn đi châu trèo cây me, sợ chết cha,

THI VUI CƯỜI

Danh sách
 Có L H Sa'gon : 1 bài - VTK 1 Go-công : 3 bài - O O NĐD Bol V. Hóa : 2 bài - N T N Doudart de Lagrée Hanoi : 1 bài - N X N : Hanoi : 1 tranh, 2 bài - Đ B Hópila' chinois : 5 tranh, 4 bài - H B Landais Hanoi : 1 bài - N V N Đức-khánh Hanoi : 2 bài - Kgm Bích Hanoi : 4 bài - D V C Vupliane : 2 tranh, 5 bài - N V T Ngõ huyện Hanoi : 2 bài - N V N Sup. Sơn-tây : 2 tranh - N M Sơn-tây : 1 tranh - N M T. Kinh Đông Hà-nam : 5 bài - N K O Nam. ba Thái Bình : 6 bài - N L H Quy-phú Nam-định 7 bài - Bạt sách Ng-xuân-Hy : 1 tranh 3 bài - D N T Route de Huế Hanoi : 9 tranh - Do Menchi Nam-định, ranh, 6 bài - N D H Ngõ Huyện Vinh : bài - V I T Khâm-thiên : 6 bài - H V T Hưng Hóa : 5 bài - D X T Colon Hanoi : 10 tranh, 4 bài - D N C neal Hiphong :

Tranh dự thi — số 26

Cuộc thi xe không bánh

5 bài - D V L Hội-an : 1 tranh 3 bài - Na-ira Bđ. Henri d'Oileans 6 bài - L V X Charbon Hanoi : 1 tranh, 5 bài - N L D Commerce Hai-dương : 4 bài - D K N Marché Lạng-son : 3 bài - N Q T Route de Huế Hanoi : 4 tranh 2 bài.

THI CẦU ĐỐI

Danh sách
 Có T N Nam định : 2 câu - O O. N B K Phù-lưu Thái Bình : 2 câu - V T P Phù-lưu Thái-bình : 3 câu - L M T Nam du thương Hà-đồng : 2 câu - D P V Saumure Hanoi : 1 câu - P D Đ chân cầm Hanoi : 1 câu - N V T Hàng-thảo 4 câu - N K S B... 4 câu - P X P Bạch-mai : 3 câu - N L T. J. Ferry Hadong : 2 câu - T V T Anthi Hưng-yên : 5 câu - D T Charner saigon : 3 câu - D V K soie Hanoi : 5 câu - T X M Balances Hanoi 12 câu - T V. B I C Hanoi : 6 câu - S V N Đông-ba Huế : 7 câu.

Mùa nực năm nay xin giới thiệu các ngài thủ phẩn Purblanc để đánh giầy mũ. Nó có đặc tính là: rất trắng vì chế toàn bằng nguyên chất Blanc de neige, sẽ đánh qua cũng đủ trắng một tuần lễ, không thôi tay không hại vải, không bắt bụi, kỵ dạn.

Mua buôn hỏi M.C'ung 7 Phố Nhà Thờ (Lamblob) gần rẽ ra Hàng Hải Hanoi

Vẽ ảnh truyền thần bằng than hay mực tầu
 Thật giống, thật khéo Không phai màu

ảnh 50 x 60 2p90

Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho
M. TRƯƠNG-TRONG-BINH
 Office Indo-chinois du Travail
 81 Route Mandarine Hanoi

Có mẫu gửi bình đi các nơi theo lối Hà-khoa giao ngân.

BÓNG NGƯỜI XƯA !

Trong căn phòng đọc sách, êm đềm ấm áp, phẳng phai mùi hoa, Quàn Hiệp ngồi ngả trên « di-văng » một tay để trên tập giấy, một tay bỏ thông, hai mắt lơ đãng, mơ mộng như theo đuổi một cảnh đời xa lìa.

Một lúc chẳng đứng giây, nhìn chung quanh mình những trống sách yêu quý đã làm cho tâm trí chàng nhớ biết bao ước vọng viên-vọng, những đóa hoa đã đem sắc hương tô điểm những phút xa xôi nó chẳng bao giờ lại nữa...

Rèm nhưng rung động, Quàn Hiệp vẫn trầm ngâm vô hạn, không biết Lê-Vân bước vào.

Lê-Vân sẽ đến sau lưng, để tay lên vai bạn hỏi: nghĩ chi thế?

Quàn-Hiệp quay lại cười: Kia anh Vân! Anh đến bao giờ thế?

— Tôi vừa mới đến, anh làm chi mà ngăn người ra như vậy? Á hờn nọ, anh lên ấp sẵn có vui không?

— Vui lắm anh ạ, anh ngồi chơi.

Hai bạn lấy thuốc lá hút, nhìn nhau sẽ mỉm cười, ngồi yên lặng như để ngắm cảnh ngày thu dịu dàng nhẹ nhàng...

Lê-Vân, Quàn-Hiệp dương cùng nhau giải bày cảm hứng giờ đây khi « hươc bay, thì rèm nhưng sẽ vén, một nữ lang, nghiêng mình bên cửa, để lộ khuôn mặt trái soan, nước da trắng mịn, hai mắt bồ câu sẽ đỏ, như đợi chờ...

Lê-Vân Quàn-Hiệp đều đứng dậy, Nữ lang thong thả bước trên thảm đi vào, sẽ cúi đầu:

Quàn-Hiệp nói: em Liên!

Lê-Vân nhìn Ngọc Liên, người nõ nõn, áo mũi hồ-thủy, quần lụa trắng, đẹp thoát tha ẽo lã.

Quàn-Hiệp giới thiệu:

— Anh Lê-Vân, Ngọc-Liên người em họ tôi

Ngọc-Liên má ửng đỏ, cúi nhìn mũi giày, mỉm cười.

Quàn-Hiệp kéo ghế, để lại điện mời ngồi.

— Thôi, thưa anh, mọi bảo hôm nay mát trời, tỳ nữa anh đến chơi để cùng các em đi hồ-lầy, nhân liên anh cho em mượn ít nhật trình.

— Vâng, em về tắm gội, anh xin rằng Quàn-Hiệp đi lấy nhật trình. Ngọc-Liên lại gần bình pha-lẽ sửa lại đũa hồng nghiêng, Quàn-Hiệp quay lại cười:

— Bo hoa em gửi cho anh hôm qua đẹp quá, hôm nay sắp nở cả

Một nụ cười kín đáo nở trên môi Ngọc-Liên đỏ thắm, chẳng kém chi cành hồng nàng vuốt ve...

— Anh cho em về.

Ngọc-Liên cúi chào Lê-Vân Quàn-Hiệp lui ra. Để gần cửa, Ngọc-Liên lại quay lại, nhìn Quàn-Hiệp, con mắt ngày thơ dện:

— Anh đừng quên nhé!...

Lá rèm từa xuống, hai bạn đứng lặng yên vô hạn.

Lê-Vân ngồi xuống, ngẩng đầu lên nhìn Quàn-Hiệp, quàn-Hiệp đứng tựa bàn, tay nghịch bóng hồng, ra chiều nghĩ ngợi, rồi như đáp lại câu hỏi không lời của bạn, thong thả nói:

— Anh Vân, có lẽ bây giờ anh mới gặp em Liên tôi đấy nhỉ? Em tôi đấy. Vâng, độ ba tháng nay, mọi tôi ở trên ấp về, tôi đến thăm, vừa bước vào, tôi

rất mình, nghĩ Kim Loan sống lại..

Lê-Vân nhìn Quàn-Hiệp nói:

— Giống thật anh ạ, lúc này tôi cũng lấy làm lạ lòng quá.

— Nhưng Kim-Loan quả chết rồi, nhưng sao có người giống thế. Tôi đứng ngay, trong lòng sôi nổi bao, đắm lnh... Mọi tôi tưởng thấy người lạ tôi ngỡ

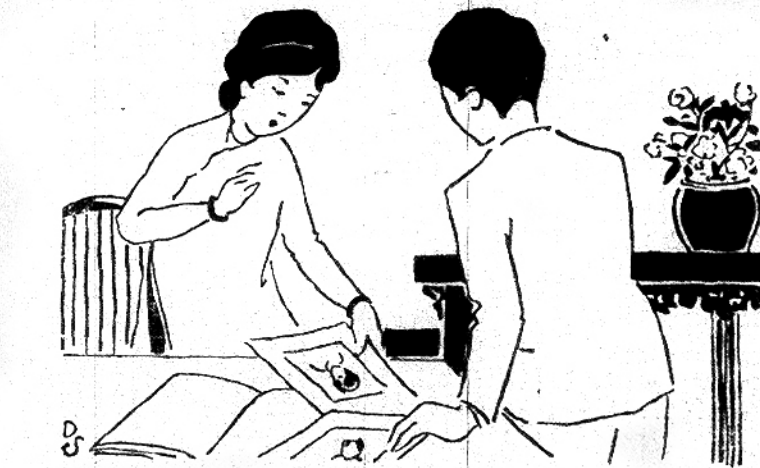

ngẩn, nhưng anh đã rõ, thoát nhìn nàng, tôi như gặp được người xưa mến tiếc, mọi tôi cười bảo rằng: Em con đấy, này em Liên chào anh Hiệp đi!

Nàng như không lấy làm lạ, sau tôi mới biết, nàng đã xem ảnh tôi nên nhận ra ngay, sẽ mỉm cười chào, rồi để khung thêu vào nhà gọi pha chè

Uống nước, mọi tôi kể lại, tôi mới rõ câu chuyện nàng:

Ngọc Liên là con một ông Phủ, bà mẹ Liên có một mình nàng, chẳng may mất sớm, sau ông Phủ cũng qua đời, nhà

bần bách, lần hồi mãi, sau phải đến ở nhờ ông bác làm Bô-chánh cùng tỉnh với cậu tôi.

Mọi tôi hiếm hoi nuôi được chút con gái, thấy Ngọc-Liên ngoan ngoãn và tính cảnh thế, thương mến lắm, coi như con đẻ, muốn cũng ở đây làm bầu làm bạn, ông bác cũng nề lời, từ đấy mọi tôi đi đâu cũng có Ngọc-Liên.

Tôi nghe truyện thương nàng quá

đôi, mà tôi lại tự hỏi, sao có người giống Kim Loan thế...

Trước nàng cũng có chút e-lẻ, sau dần cư xử rất tự nhiên, coi nhau như anh em, nàng rất thông minh, xét đoán ít khi nóng nảy, có những ý tưởng không cao xa nhưng hay đẹp như dáng điệu nàng, nàng nói rằng thầy-m: câu truyện rất có duyên, mà tôi chỉ thấy rằng cười nửa miệng hơi để lộ hàm răng như gà, cái cười ỹ nhị mà hơi buồn rầu...

Lê-Vân ngồi yên để Quàn-Hiệp yên sống quãng đời di-văng nhưng biết bao liên-lạc với bóng người vừa qua...

Mãi Quàn-Hiệp như mãi miết nhớ lại nụ cười âu yếm đã yên ở chàng trong những phút quanh bư, nhưng...

Quàn-Hiệp ngẩng lên nhìn bạn nét mặt đờ đờ rồi hỏi: Sao anh?

— Sao anh?

Quàn-Hiệp ngập ngừng đáp:

— Không có chi anh ạ... nhưng...

Tôi thường xét kỹ tôi lắm, trong những lúc ở đồng nằm hàng hái, hay khi ước ao mơ mộng, tôi vẫn hiểu tôi, tuy có khi tôi không tự chủ được nhưng vẫn giữ được trí xét đoán thân nhiên, hiểu thấu tâm tình tôi. Anh cũng biết, tôi không thể tự dối tôi được, tuy đó là cái khổ, nhưng còn, đi lạc cái vui là trí vẫn sáng suốt không lầm.

Lê-Vân cười nói đùa:

— Kết luận bài thơ tôi này ra sao?

Quàn-Hiệp lần nữa ngắm bó hoa thong thả nói:

— Ấy bây giờ tôi không rõ nữa. Tôi không phải là bởi rồi nữa, nhưng tâm hồn tôi bị lôi kéo đã lâu ngày mà tôi không rõ rồi tôi sẽ ra sao. Tôi không được cái thú ở ngoài cuộc mà ngắm.

Lê-Vân ngắt:

— Anh yêu...

Rồi ngừng lại nhìn vào mặt Quàn-Hiệp

mà cười,

Quàn-Hiệp rất mình:

giống Kim Loan thế, Kim Loan thì ngày giờ vui vẻ, liền đã qua cảnh khổ, nét mặt có buồn, cái vẻ buồn dịu dàng mà tôi ước ao tưởng thấy trên mặt Kim-Loan, ôi cái vẻ buồn đắm thắm của Kim-Loan lúc sắp từ giã cõi đời.

Liên ngày nào cũng đến chơi với tôi. Kia anh Vân, chỗ gần cửa sổ nhìn ra nhìn ra vườn, ấy chỗ Liên ưa ngồi, Liên đến mượn sách, nhật trình, hay đến nói chuyện chơi, mỗi ngày tôi mong đợi Liên, tiếng nói Liên, dáng điệu Liên như bốt nổi quanh bư trong phòng sách. Liên về, tôi vô hạn, như nhớ nhưng mà bối hận.

Xa Liên, hình ảnh Kim-loan lại hiện ra trước mặt, một cách ử đột thốt tha như cơn lũ. Tôi cố quên Liên, trong những phút tĩnh mịch, tôi đem hết lòng âu yếm để ử ấp mảnh hồn Kim-Loan, mảnh hồn không còn ai tưởng vọng tiếc than. Tôi đã quyết không quên Kim-Loan, không quên những ngày cùng Kim-Loan vui sướng, tôi lắng tai nghe lời Kim-Loan thỏ thề, tôi tưởng tượng khuôn mặt đôi mắt Kim-Loan, dáng điệu nàng, tôi lại sống cái ngày sâu thẳm tôi cùng Kim-Loan vĩnh biệt.

Bóng trong mây mộng mờ ám ấy, hình ảnh Liên rực rỡ làm phai nhạt bóng Kim Loan.

Lúc đầu, tôi cố xa hình ảnh Liên, để giữ gìn hình ảnh Kim-Loan khỏi phai nhạt. Nhưng Kim Loan, Ngọc-Liên giống nhau thế. Tôi càng nghĩ đến Kim Loan để yên thì Kim-Loan thì bỗng chốc, chào ôi, không phải với Kim-Loan tôi cầu nguyện, Liên hiện ra, trong đám mây bay sẽ mỉm cười.

Quàn-Hiệp ngắt lời, hai mắt đắm đắm nhìn ra cửa sổ, bóng sẽ chiều.

Trong buồng yên lặng, một lúc sau như người sấm hối, Quàn-Hiệp run run sẽ tiếp:

— Anh Vân ạ, tôi vẫn tự bảo tôi mến Ngọc-Liên như em gái rất quý nhưng sợ Liên giống Kim-Loan thế, nhưng tôi sợ những mơ mộng ngày xưa cùng Kim-Loan ôm ấp lòng tôi, tôi như muốn cùng Liên gần gũi sẽ chia, Tôi sợ...

Đã ba năm nay, tôi hầu bóng Kim-Loan lửa lòng như tất, nhưng biết Liên, khiến trong đồng tro tàn lại bùng tia sáng...

Tôi còn nhớ một buổi sáng kia, tôi giấy trưa. Lúc tôi xuống phòng sách, Liên đã đứng bên cửa sổ nhìn ra vườn. Tôi vào Liên không biết, tôi nép sau rèm ngắm.

Hôm ấy, Liên mặc toàn trắng, để tóc trần, cài lược ngà, đứng ngả người bên khung cửa. Ánh sáng mặt trời mới mọc thốt tha trên đầu nàng như làn bụi vàng phấp phới bay, hai má nàng mơn mớn hai mắt long lanh như hạt sương trên cánh hồng. Nàng khẽ ngừng đầu lên nhìn đi chim đang riu rít rồi sẽ đưa chiếc tay nhỏ gỡ làn tóc sỏa trên cổ trắng ngần.

Tôi biết mà tôi mừng xin im Loan tha thứ, tôi biết hình ảnh Kim-Loan mờ đi không sao thắng nổi Liên, mười bảy cái xuân xanh chan chứa...

Liên thấy động quay lại cười bảo tôi: — Sao anh ngủ trưa thế, anh lại xem, hôm nay trời đẹp quá.

(xem trang sau)

CHUYÊN VUI

CẬU TUYẾT CHÁN ĐỜI

Sáng hôm nay cậu Tuyết hôn hờ ra trường đại học để xem bảng danh sách những người trúng tuyển kỳ thi tiểu học Cao-dẳng. Đứng đợi ở trước cửa nhà học đường nguy-nga vĩ-dại, cậu chưa chán hy vọng... Vài ba năm nữa thế nào cậu lại không cùng anh em đua tài ở dưới cái mái khum khum đồ sộ kia. Cậu phân vân không biết rồi sẽ là sinh viên trường thuốc hay trường luật... Cậu mỉm cười nghĩ thầm:

— Đẳng nào cũng danh giá... Rồi ta sẽ soạn kịch... rồi ta sẽ đóng kịch... rồi ta sẽ nổi tiếng... cô con quan Thượng-thần ta đẹp lắm... khi ấy...

Tiếng rầm rập anh em xô đẩy nhau chạy ư lên cái bậc đá rộng làm cho Tuyết hồng lỉnh choàng giắc mọng, nghĩ đến cái bức thang tiến thân của mình. Cậu liền cũng theo anh em bước lên thêm, nghe sảng danh.

Nghe không thấy tên mình — Tuyết vẫn không tin, cậu không tin cái tai cậu nhiều khi hay nghe ngãng. Nhưng lúc đã đi rồi lại từ đầu đến cuối cột tên những người trúng tuyển viết trên mảnh giấy trắng giần ở cửa trường thì cậu thấy choàng váng tê mê cả người.

Cậu không đậu! Không đậu? Trường thuốc, trường luật, soạn kịch, diễn kịch... mộng... mộng cả...

Tiếng reo mừng, tiếng gọi xe càng làm cho cậu Tuyết như điên như dại. Cậu cầm đầu, rảo bước trên hè.

Tới trước nhà bát tày, cậu ngược mắt nhìn lên. Con rồng xoe hai cánh như bay xốp chế riều cậu:

— Cậu Tuyết ơi! Bao giờ cậu diễn kịch?

Cậu Tuyết thở dài, ứa hai hàng nước mắt, giũ vôi ra bờ sông.

Cậu treo lên bờ đề, trông ra xa; lộ xô cột buồm đậu sau nhà dầu hỏa. Thấp thoáng mấy chiếc buồm nâu in lên sắc trời xanh thẫm diêm mây óa mây hồng. Đối với cậu Tuyết thì cái cảnh ấy chỉ có một màu sẫm ngắt.

Vì cậu chán đời.

Cậu đi xuống con đường ra số đầu. Những người kéo xe và đẩy những xe bò, trên xếp đầy thùng tròn, thùng vuông sơn vàng sơn đỏ, họ gặp cậu họ mỉm cười. Họ không chế riều cậu thì sao họ lại cười. Cậu tức uất người toan cư lại: « Tôi tuy hồng thì nhưng còn giới bằng một vạt các chú ». Nhưng cậu lại thôi. Cậu không nói vì cậu không muốn nói, vì cậu như cảm, không nói

lên lời được, đông sấp mở mồm thì nước mắt lại dần dạt tuôn ra.

Cậu Tuyết đến bờ sông. Cậu theo ven bờ đi mãi, đi qua nhà ga tàu thủy, đi mãi. Trên mái một chiếc thuyền, mấy cô con gái nhá que áo nâu, khăn mỏ quạ, tà áo bay theo chiều gió, đứng nhìn cậu mỉm cười, thì thầm với nhau. Các cô ấy thì thầm với nhau những gì vậy? Còn phải đoán gì nữa? Các cô chẳng cần nhạo cậu thì sao lại nhỏ to với nhau như thế kia?

Cậu cảm đầu chạy. Cậu chạy trốn. Một cô lái đò thấy cậu, tươi cười mời:

— Giờ đẹp lắm, mát lắm, mời cậu đi chơi xem phong cảnh.

Cậu vịn cầm đầu chạy.

Đến chỗ này thì thực hết thuyền, hết người. Trơ mình cậu mới trời, với nước, với trời tím khò héo của cậu. Cậu đứng bước thử dài:

— Thôi còn gì nữa mà mong!

Cậu sấp đầu mình, nhẩy xuống sông để cho hết nợ đời, thì một luồng gió thổi bay cái mũ. Cậu cúi xuống nhặt mũ, ngắm nghĩa cái mũ Mossant cậu vừa mua chủ nhật trước.

Cậu nhia mũ, ... thương tiếc...

Mũ đẹp như thế vừa mua chưa đời được bao lâu đã để lại tro trên trần sao nỡ! Thôi thì bay sông gượng để đời

CUỘC ĐIỀM BẢO

Bức tranh xã hội.

Trong bức tranh xã hội của báo Sài Thành ngày 28-2-33. Như Hoa vẽ ông chủ tạp chí Khoa học (có lẽ là ông Tiểu) cầm năm các cho ông Đ. trong Dung.

Nếu chỉ vẽ có thế thì đã không có truyện! Nhưng Như Hoa lại muốn vẽ với nghĩ đêm này sáng đêm khác để cố tìm cho ra nghĩa và vì những lẽ gì mà nhà Khoa học lại chọn nhà phát minh cái số tiền năm chục xu ấy?

Muốn cho bạn đồng nghiệp ngủ ngon khỏi phải thức đêm mất sức. Nhị Linh xin tìm giúp họ những lẽ ấy:

1. Lễ thứ nhất: ông Đỗ Trọng Dung mà ông Nguyễn Công Tiểu sáng.

2. Lễ thứ hai: ông Tiểu muốn lấy cho quốc dân biết sự phát minh của ông Dung tất là vĩ đại. Thứ vậy, xưa nay đã ai phát minh ra sự gì xứng đáng với cái phần thưởng to tát ấy? Cho đến những sự phát minh rực rỡ của ông chủ báo Khoa học như rươi, v.v. thì tiền, con ru của cũg còn chẳng đáng được thưởng nửa đồng xu nữa là!

3. Lễ thứ ba: ông Tiểu tưởng là ông Dung như thế để quốc dân theo gương mà tưởng

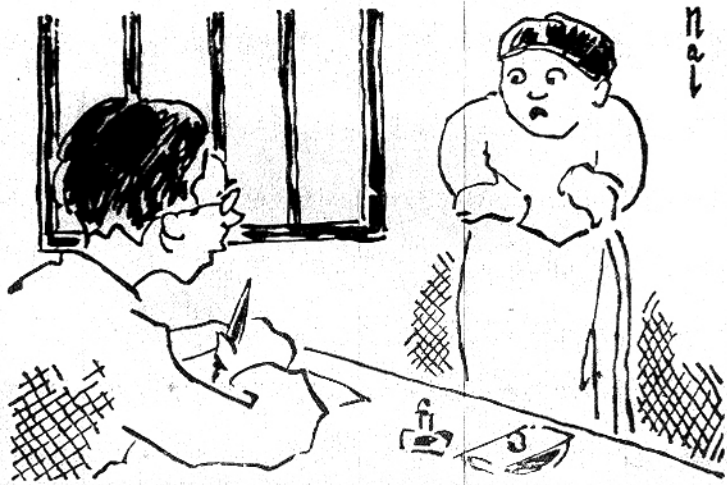
mũ ấy ít lâu đã, cho bỏ mười lăm đồng, bạc bỏ ra mua!

Cậu nghĩ thế thì cậu mỉm cười trở về nhà.

Cậu Tuyết chán đời!

KHÁI-HÙNG

Khó trả lời

Trò hỏi: — Bầm thầy quả đất quay chung quanh mặt gì?...
Thầy: — Ừ. Thế sao nữa?
Trò Bầm thầy thế khi không có mặt gì thì quả đất quay chung quanh cái gì?
(Lời của Hồng Vân).

NHỊ LINH

Tết năm nay các ngài dùng giầy gì?

Giầy Kim-Thời

(Marque, dessin et modèle déposés)

Kiểu rất đẹp, mũi lạng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, đi bền gấp bốn lần đế da hay đế crepe, không chượt và toẹt ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VAN-TOAN

95, Phố Hàng Đào, 95

HANOI

Trước cửa hiệu nhỏ 107 Hàng Đào nay cửa hiệu to 21 Phố Hàng Quạt đó là chỉ chứng chỉ chắc-chắn về sự phát-đạt và tiến-bộ của bản hiệu. Được như thế là nhờ ở lòng yêu của các quý-khách đã chiều cố đến Tân Thành trong bấy lâu nay. Vậy muốn khỏi phiền lòng quý-khách về mùa hạ năm nay bản hiệu mua rất nhiều các thứ vải đủ các hạng để may hầu các quý khách bằng một giá rất phải chăng.

Xin mời lại may thử ở lòng thành-thực của bản hiệu.
Tân-Thành chủ nhân CÂN-bạch.

Nếu muốn được giầy ta, giầy tây, giầy KIM-THỜI đủ các kiểu, vừa bền, vừa đẹp lại vừa rẻ xin mời đến hiệu TOÀN-THÀNH chủ-nhân là M. PHẠM-VĂN-SƯU ở 57 Route Mandarine.

Trong thời-kỳ kinh-tế khủng-hoàng, lại được hiệu TOÀN-THÀNH đóng giầy một cách đặc-diệt như thế tưởng các quý-khách không nên bỏ qua dịp tốt thì phải.

II - An-nhan

KHAI-HUNG soạn

Tranh vẽ của Đông-Son

Người kia cười:

1) Khi Mai ra tới nhà ga Haro, người mắt nhìn lên cái đồng hồ to tướng, to báng cái mặt nguyệt chừa làng Mai, thì hai cái kim đen nháy mới trở 12 giờ trưa. Mà mãi 1 giờ 50 mới có xe hỏa đi Phúc-yên. Trước khi từ biệt chị, Huy đã mở quyển sổ tay có băng giờ xe chạy ra xem và giật cái giật càng. Nhưng vì Mai chưa biết làm gì, nên cũng hỏi đường, thùng thùng đi bộ ra ga cho có việc và đỡ buồn.

Song cô chỉ mỉm cười, cố giữ nét mặt tươi tỉnh, ôn tồn đáp lại;

Bống Mai giật mình quay lại. Mò người con gái bán bánh và giầu nước đặt phịch cái thùng xuống thêm ga mời cô:

— Ngỡ là gì! Thế thì còn sớm chán. Đây là tàu Bắc đấy! Tàu Phúc-yên mới một giờ năm mươi mới chạy, chạy sau cùng.

Chúng cháu vẫn biết hai bác thương chúng cháu lắm. Vậy chúng cháu xin phép hai bác về quê thu xếp công việc rồi chúng cháu xin tuân theo lời hai bác.

— Cô xoi bánh giò nhé? Mai mỉm cười lắc đầu. Rồi cô nhớ đến số tiền có ở trong túi: tất cả cơ nghiệp còn có hai đồng bạc. Đó là món tiền ông phân cho hai chị em cô sáng ngày.

Rồi vừa giờ chiếc bánh giò vừa nằm ni: — Cô xoi cho em chiếc bánh giò nhé. Bánh còn nóng nguyên, ngon lắm cô ạ!

Mai buồn thục, buồn lắm, vì ban nãy, khi lên chào hai bác, xin phép tiễn em vào trường, rồi ra ga về quê. Mai đã được nghe hai bác nói nhiều câu làm khổ tâm cho Mai. Nào những: « Không có tiền thì học với hành gì? » Nào những « con gái nhón thế kia, mà dám một mình dẫn thân đi Hanoi ». Rồi bà phán bàu, bà phán giở Mai ở đây với bà để làm bầu bạn cùng các chị cho vui. Rồi ông phán khuyên Huy hãy tạm nghỉ học, ở đây giúp các anh, để chờ kỳ thi, hoặc trợ giáo, hoặc thừa phát... Hay tính nóng nảy trả lời ra giọng không bằng lòng:

Rồi cô nhách một nụ cười cúi chào cáo từ hai bác.

Mai ôn tồn đáp lại:

— Thưa hai bác, cứ để chúng cháu tự lập lấy thân. Bà phán cười gằn: — Ủ, thì tự lập lấy thân!

Cái nụ cười ấy vẫn còn ở cặp môi cô, khi cô đứng ở hiên ga hàng tư chờ giờ xe chạy. Những điều cô bàn định tới hôm qua với em, những điều cô suy tính lại với em trên con đường từ nhà lên trường sáng hôm nay, khiến cô chưa chơn chực vọng. Cô mãi nghĩ đến công nợ, việc kia cùng là xếp sẵn trong trí cái đời lý tưởng, đến nỗi không lưu ý đến cái cảnh rợn-rợn của nhà ga trước giờ xe chạy.

nhưng Huy bất định không chịu lấy, nhường cả cho chị, lấy có rằng ở trong trường thì không cần gì đến tiền. Cô lại mỉm cười nói một mình:

— Tôi cảm ơn cô, tôi vừa ăn cơm. Bây giờ trong phòng phát vé hạng tư càng tấp nập huyền ảo. Người gõ gõ gánh, kẻ bế bông, kẻ giắt diu. Trong số hành khách, Mai cũng thấy nhiều người sang trọng, trong lòng lấy làm lạ. Vì Mai vẫn yêu trí rằng những bà vận áo nhung ao mồi cùng là những ông âu-phục rực rỡ như kia, thì không bao giờ lại đi lẫn vào hạng người nghèo khổ như mình. Cảm tưởng ấy không những không an-uy được Mai, là đã được đứng ngang hàng với kẻ hơn mình trong khoảnh khắc, như nó có thể an-uy nhiều người trong hạng bình dân. Trái lại, Mai ngẫm nghĩ... thở dài. Mai thở dài là vì Mai nghĩ vợ nghĩ vẫn, tưởng vợ tưởng vẫn đến những cảnh gia đình sa sút. Là vì sự liên-tưởng suy nên, khiến Mai ngẫm cái cảnh rục rịch với cái cảnh tội tàn đượm gần nhau, thốt nhiều những ý trái ngược, so sánh số dầy nhau sa vào trong tâm trí Mai, bắt Mai không thể không nhớ tới những quãng đời đẹp tốt, sung sướng khi xưa.

Còn Mai, Mai nghe lời hai bác, đứng ngẫm nghĩ suy xét... Có trông thấy rõ ràng con đường mà ông phán định tâm hay là không chú, ý muốn đưa hai chị em cô đi qua. Theo ý tưởng-tưởng của cô, thì con đường ấy bao giờ cũng chỉ đến một cái đích chắc chắn: xuất đời làm nô-lệ. Cô đã thấy ở làng cô biết bao cháu gái vì nghèo mà trở nên đầy tớ nhà bác, nhà chú, nhà cô, nhà dì!

Hai đồng bạc này là món tiền cuối cùng của họ hàng giúp ta.

Tiếng giập vé tí tách khiến Mai chợt nghĩ tới giờ xe chạy, vội vàng cầm đồng bạc vào lấy vé.

1) Xem Phong-hóa từ số 36

Có tiếng còi hú! Mai ngơ ngác hỏi người bán bánh:

Tuy thế mà vẫn còn sớm quá. Mai ra sân sau ga nhìn cái đồng hồ treo ở biển mới hơn một giờ. Còn những nửa giờ nữa xe mới chạy. Song Mai cũng hỏi

— Chết! Tàu chạy rồi à, bác? — Phấn, chạy rồi!.. Cô đi đâu? — Tôi đi Phúc-yên.

Ai dùng nước hoa nên biết

NƯỚC HOA - La Reine des Parfumes « Bà chúa nước hoa » thơm rất lịch-sự, không hắc, sức một lần thơm mãi.

Lọ nhỏn 1p50 Lọ nhỏ 0p85

THUỐC SỨC TÓC - Rất hợp thời không nhờn không có gàu, rất vệ sinh không bay đầu mắt, mơn chãi thế nào cũng không sỗ xước mặt, giá bán theo lên Pháp, rất ha Fixateur Parisienne - tức cứng hay tập th timo nên dùng

Lọ nhỏn 0p58 Lọ nhỏ 0p50

Fix-Brillanbel - « tức mềm nên dùng »

Lọ nhỏn 0p45 Lọ con 0p25

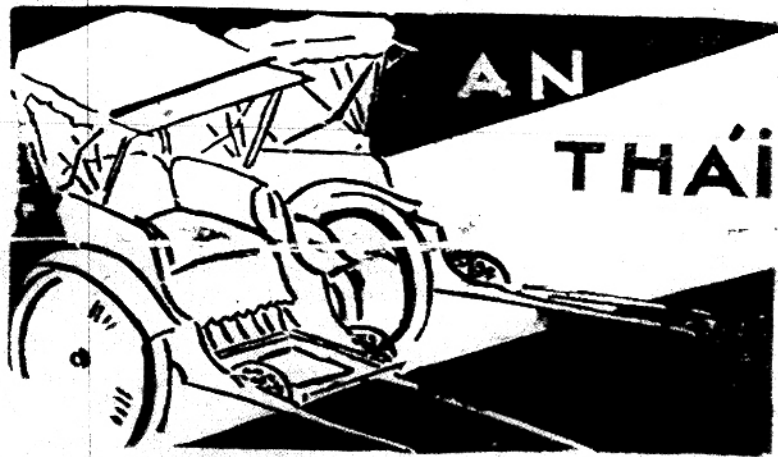
Prillintiné Dollar - « thứ này thì nhờn »

Thứ thượng 0p45 Thứ Lux 0p30

Bán tại các tạp lớn Hanoi

Ở tỉnh xa ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết thư hỏi

VAN HOA 48 Rue Tirant - Hanoi

Hiệu xe số 23 phố Cầu gỗ Hanoi, vì sợ heo hôi nên đã dọn cả cửa hàng xuống số 2 phố Nguyễn Trọng Hợp.

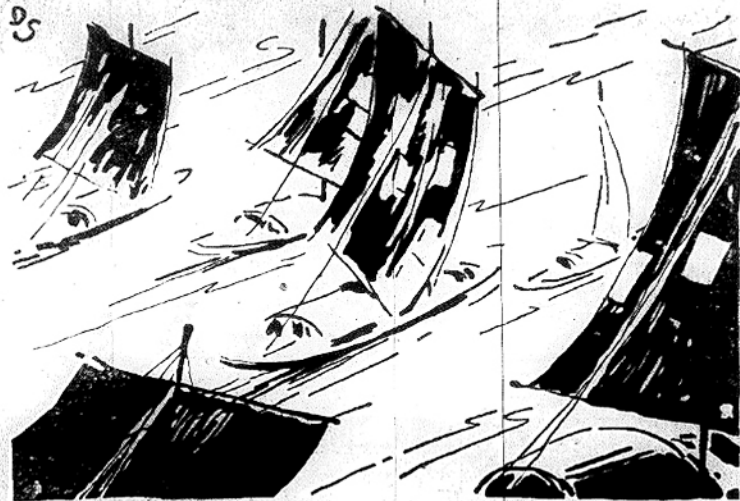
thăm xe Phúc yên lều người giữ chỗ.
Chiếc toa Mai chọn ở liền ngay toa hạng ba. Vì Huy có giận chỉ rằng càng những toa ở về phía sau, càng đỡ than khối. Mai tìm chỗ có mấy bà nhà quê ngồi nói chuyện cho vui, vì cô biết rằng ngồi đối diện với các bà tinh tinh chất phác ấy thì bao giờ cũng có chuyện. Như thế thì chắc sẽ đỡ sốt ruột, đỡ phải nghĩ quanh nghĩ quẩn tới những việc đầu đầu.
Mai nghĩ quả không sai, vì đương hờn ngặc nhìn tìm chỗ, thì một bà lão ngồi bên hai người con gái cũng vậy quần áo vải tâu, gọi cô mà bảo rằng:
— Nay, có lại đây ngồi cho vui
Mai tươi cười nhận lời ngay.
Mấy người đương mãi chuyện trò huyền diệu, nào về mùa màng, về buôn bán, nào về phong cảnh Hanoi, thì Mai bỗng để ý tới một chàng âu phục ở hạng ba vừa xuống đi đi lại lại trước mặt cô.

Chàng dăm dăm nhìn cô khiến cô ngượng ngịu phải giả vờ quay lại phía hai người con gái ngồi bên, nói chuyện vờ vẩn. Bà lão mau mồm cười hỏi:
— Hay muốn tìm chỗ phải không? Mời thầy ngồi đây, còn rộng chán.
Rồi bà dẫn Mai và hai người con gái về phía kia để xếp chỗ.

Chàng công tử bên lên trả lời:
— Thưa cụ, tôi cảm ơn cụ, tôi đi tìm người bán hàng mua gói thuốc lá.
Rồi chàng đi tuốt lên đầu hàng toa hạng tư. Lúc trở về, chàng lại đứng sững nhìn Mai. Bà lão lấy làm khó chịu hỏi:

— Ông muốn hỏi gì?
Chàng kia ôn tồn trả Mai đáp lại:
— Thưa cụ, cô... đi với cụ?
— Phải, ông quen cô ấy hay sao?
— Vâng, tôi như cô quen.
Mai xấu hổ, hai má đỏ ửng, cúi đầu ra ngoài nhìn xuống sào ga. Song thấy chàng kia nói cô quen mình nên vội quay lại liếc nhìn qua, không nhận ra ai, thì cho là người kia muốn trêu ghẹo, lại càng bên lên lắm. Nhưng chàng công tử vẫn đứng trước mặt cô và đối với cô, người ấy không có chút gì là tỏ bộ dạng lẳng lơ hỗn cợt. Chàng lại gần se se hỏi:
— Thưa cô, cô có phải là cô Mai con cụ tú Ninh-bách không?
Mai ngược mắt nhìn lên rồi hỏi:
— Thưa ông, sao ông biết tôi?
Chàng kia cười:
— Thế ra cô quên tôi rồi? Tôi là Lộc...
Mai vui mừng hỏi:
— Cậu là Lộc con quan huyện Kim-

Anh đấy à?
— Vâng, chính tôi là Lộc. Nhưng thầy tôi không làm tri-huyện nữa đâu. Thầy tôi đã thăng đến an sát và mất rồi.
— Khờ! Thế cậu bây giờ làm gì?
— Tôi làm tham tá ở Harcoi.
Mai cười:
— Chồng nhỉ. Mới ngày nào...
Lộc đỡ lời nói luôn:
— Bà bầy tám năm nay, cô còn bảo mới ngày nào!
Bây năm về trước, quan huyện Đông Anh có mời cụ tú Lâm đến giầy hai cô con gái học chữ nho. Bây giờ cụ tú gặp lúc quần bách, vì luôn mấy năm buôn gỗ bị thất bại, cái vốn dăm sáu nghìn đã gần khánh kiệt, lên thấy

người bán xưa muốn tìm cách giúp đỡ thì nhận lời ngay.
Cụ tú lúc đó mới góa vợ nên đưa cả con gái lên huyện cho tiện đường giầy giỗ, còn Huy thì cụ đã cho ở trọ học nhà ông phân Hải ở Hanoi.
Trong hai năm, mỗi lần nghỉ lễ, hoặc nghỉ hè, Lộc về chơi nhà đều gặp Mai. Khi ấy Mai mới 11 tuổi mà Lộc thì đã lớn, và theo học ở lớp ba trường Trung-học Albert Sarrant.
Lộc coi Mai như một người em nhỏ, và yêu quý Mai lắm. Mỗi lần ở Hanoi về, mua quà cho hai em thức gì thì cũng mua cho Mai thức ấy.
Mai nhâm ôn lại chuyện xưa, mồm mím cái xuống nhìn guốc nói:
— Thế ra ông là anh Lộc của em đây!
Mai cảm động buột mồm nói ra câu quá thân mật thì lấy làm bên lên, hỏi chừa luôn:

— Thưa ông, thế có Lộc và có Thanh thì nay ở đâu?
Lộc như hiểu ý nghĩ của Mai nói:
— Thì cứ gọi tôi là anh như xưa cũng được chứ sao? Em Lộc lấy chồng đã vừa có cháu, còn em Thanh thì hãy còn ở nhà với mẹ tôi... Thế còn em... thế còn có, nay chắc cô cũng xuất giá rồi chứ, đây có xem, tôi cũng biết chữ nho như cô đấy!
Mai xấu hổ không trả lời. Lộc lại nhắc lại câu hỏi:
— Thế nào, tôi hỏi cô đã có chồng chưa, sao cô lại không đáp?
— Thưa ông, em nghèo thế này thì ai lấy.
— Thế sao, tôi có nghèo đâu mà cũng

— Thế kia à? Thế năm nay, cậu Huy bao nhiêu tuổi?
— Fm mười sáu.
— Mười sáu mà đã học năm thứ ba! Khá đấy!
Mai thở dài, không trả lời. Lộc lại hỏi:
— Tôi xem ra có buồn rầu lắm. Nếu cô có cần tôi giúp đỡ có điều gì thì cứ nói. Tôi sẵn sàng coi cô là một người em như khi xưa kia mà!
— Cảm ơn ông.
Rồi Lộc hỏi đến việc học, đến gia-bản nhà Mai, đến họ hàng thân thích. Trước Mai còn giấu, nhưng sự thấy người bạn xưa sẵn sóc đến mình một cách thành thực thân mật quá, thì liền đem hết chuyện thực ra kể.
Lộc cảm động đứng lặng nghe không nói nên lời, mà bà lão cũng chao lòng thương mến, sẽ mời Lộc ngồi xuống, chứ đừng mãi thế mãi chán.

Mọi người mãi về câu chuyện đến nỗi xe đã chạy mà vẫn không biết. Mãi đến lúc xe qua cầu tiếng rầm rầm làm át cả tiếng nói, khiến Lộc phải ghé gần lại mới nghe rõ. Mai thấy thế, hơi ngượng, ngừng câu chuyện rồi trở ra ngoài nói:
— Thôi, ta hãy tạm xếp câu chuyện để ngắm cảnh sông đã, chứ xe chạy trên cầu tiếng kêu âm ỹ lắm, chẳng nghe thấy gì hết.
Mãi tay lên bọ cửa nhìn xuống con sông sâu thẳm, nước đỏ lờ lờ, dăm hai mùa xuân lắm lắm. Có ngắm chiếc buồm trắng rơn rơn, sen lả vào bộn buồm nâu sắc thẫm, to bản, cột cao, rồi theo giòng nước, theo chiều gió trôi đi như lướt trong cảnh rộng bao la mà biến vào đám xa xa mờ nhạt. Có thử dài, lo sợ vợ vẫn cho số phận chiếc thuyền con, lại chạnh nghĩ vợ vẫn đến số phận mình... Ngày xưa, khi cô học chữ nho, thường thấy cụ tú là những bài thơ nôm có câu « chiếc bạch giữa giòng ».

Nay cô đứng trước cái cảnh chiếc buồm con bạt gió, cô mới hiểu tới nghĩa sâu xa của câu kia. Phải, cô cũng chỉ là một chiếc bạch giữa giòng...
(Còn nữa) KHÁI-HÙNG

Cải chính

Soạn giả truyện « Nhà chường xưa » xin cảm ơn ông « Ciel Thành-Huân trường Bưởi » đã gửi lời đòi cải chính một vài chỗ sai lầm trong truyện.
Trong số báo 36, soạn giả (15 năm về trước cũng là sinh viên trường Bảo Hộ) là trường Bưởi là trường Bưởi ngày xưa khác xa với trường Bưởi ngày nay, song sơ ý dùng lầm hai chữ « Trưng ho » vậy xin cải chính để được đẹp lòng Ciel Thành-Huân và anh em sinh viên trường Trưng học.

THUỐC HÔI NÁCH
Giá Op.20 một lọ rất hay
Phú Đức dược phòng
Marque Voi trắng
N: 209 Phố Khách Nam-Định

Bản hiệu bán đủ các thứ thuốc cao đan hoàn tán, và cần người làm Đại lý, ai muốn bán đại lý thuốc cho Bản hiệu xin viết thư lại thương lượng.
Có ông lang xem mạch bốc thuốc.

TAN-THANH
145 HÀNG BẠC HANOI
ĐỒNG CHỮA VÀ BÁN
BỒ ĐỒ PHỤ-TUNG
XETAY
KIỂM MỚI
GIANG ĐẸP
GIÁ ĐẸ

Hiệu nhuộm của người mình

PHẠM - TÁ

Tốt nghiệp chuyên môn về nghề nhuộm thành Paris.

Nguyên học sinh trường Bách công và lớp hóa học do liên đoàn thợ nhuộm Pháp tổ chức

Đã tập sự ở phòng thí nghiệm kỹ làm phẩm và các chất hóa học ở Saint Denis ở Creil và nhà chế các chất hóa học ở thành Ba-den (Thụy sĩ) Trước khi về nước đã khảo cứu kỹ về nghề này ở Đức, Anh, Bỉ và Pháp.

Hiệu thuốc Song-Thành

Quý ông quý bà, nhờ ai bị bệnh tê thấp nhức buốt gân xương, tê bì ngoài da, cánh tay - bắp chân thường khi dằm giết như kiến cắn, xin mời đến XONG-THÀNH 34 phố chợ Đuôi Hanoi là nhà gia truyền làm thuốc tê thấp, chế ra có thuốc bóp ngoài và thuốc uống trong rất thần hiệu. ai dùng cũng được khỏi bệnh. trăm người không sai một, thuốc bóp ngoài mỗi chai giá 0,30 thuốc uống trong mỗi hộp 2,00.

Lại có bình thuốc lặn giàng rất hay, điều opôo một lọ, ai chữa khỏi lặn giàng không khỏi không phải trả tiền.

Thuốc bổ thận nóng, khỏi rứt rọc lặn giàng mỗi hộp giá 2,00.

Các thứ thuốc kể trên, uống êm hòa trong, khỏi không chất độc gần xin mời chiếu cố và viết thư về có thuốc gửi đi.

A gặp B

A Bác này rện rở quá chừng. Sơ mi (Chemise) chặt chẽ ngực lưng rộng thùa.

B Giống như lối áo ngày xưa. Vì may thợ vụng cắt bừa biết sao.

A Thân sơ mi có xa nào. Mười lăm hàng gạo (1) đã bao tiếng đồn.

B Ngắm áo bác với cổ cồng, Mới hay may khéo làm tôn vẻ người.

NG-RANG T. Q MINH

1 N-15 Phố hàng Gạo gần chợ Đuôi xuân

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mỹ người của tôi là nhờ ở kem Velcuty de Dixor, nó là cái bùa yêu rất quý cho các bà các cô tân thời muốn trẻ mãi đẹp.

Thư kem thay phần hiệu Velocuty Dixor càng dùng màu giả càng mỹ khi ra rửa ra nắng cùng khi nắng dầm mà có lỗ hời ra cũng không giảm mất màu kem Thư kem này không những thay phần, mà về mùa rét đông thay thuốc nê thì không thư nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại lý độc quyền: LUNE FAT 23 - Rue des Changeurs, Hanoi TAI HAIPHONG : có bán ở số 22, 24 phố Khách hiệu A Rrz Mobamđe, TAI NAM ĐỊNH : Có bán ở hiệu Giu-Thuận-Long 36 phố Carreau.

Cần dùng Đại-lý các tỉnh xin viết thư về chậm trước

Sách mới in rồi :

A muốn chữa khỏi bệnh mà không phải dùng thuốc.

At muốn biết phép tiên là màu nhiệm thế nào ?

NEN MUA NGAY CUỐN SÁCH THỜI - MIỀN NHẬT - BẢN

Nghiên cứu theo phương pháp của Đức (Allermagne)

Chuyên chữa các chứng bệnh Già Op.50. () xa mua thêm cước Op.20. Thơ và Mandst để cho nhà xuất bản như vậy Nhật - Nam - Thư quán Hanoi

Muốn đọc như tiên

Phải học thời miền mới được

Sách dạy thời-miền thuật đã in ra năm cuốn từ số 1 đến số V giá 2,00 () xa mua thêm cước Op.30. Mua riêng từng cuốn cũng được. Mua buôn, mua lẻ Thơ và mandst chỉ để cho nhà xuất bản NHẬT NAM THƯ-QUÁN, HANOI.

Kể từ 1er Janvier 1933

200 SỐ BIỂU...

Ai sẽ chúng ? ?

Số đầu : 1 cái xe đạp đúng giá 60p00 Số thứ nhì : 1 cái xe đạp đúng giá 30p00 Các Ngai có xe đạp xê chà đem lại mua sơn, chữa, hoặc mua hàng ở hiệu Đồng-Mỹ 54 Hàng Giầy, từ 6p00 giờ lên bản hiệu xin biểu một số.

Từ-Ngọc-Liên đở

(78) Bồi tâm phố Hàng Gai,

Chữa lâu thực rất tài,

Trăm người không sai một,

Thầy thuốc đở biết ai ?

Giả nhờ!

Có phải Từ - Ngoc - Liên

Chữa lâu thực như tiên

Trăm người không sai một

Bệnh nặng cũng khỏi liền.

Khen

Khen rằng mau liệp lại đa năng Vừa hồi buồng nôm đã nói phăng Hà-nội hàng Gai nhà bồi tâm Chuyên môn chữa lâu chả ai bằng,

Ai muốn chữa quái bệnh và trả tiền thuốc lúc bệnh đã bớt ?

Người nào mắc bệnh nguy hiểm đã chữa mọi nơi không bớt nên đến nhà thanh niên khoa học Bào An số 9 Phố nhà Thơ (rue Lamblot) Hanoi sẽ được chữa chắc, chóng khỏi và nếu đã tốn tiền mọi nơi mà bệnh chẳng bớt sẽ được trả tiền thuốc lúc bệnh giảm.

Chuyên trị lao, tuyến phôi, khi huyết trắng nhẹ tê liệt đau xương và các bệnh kỳ quái. Chư cứu các bệnh nguy nan miễn tiếp các bệnh thường. Ở xa hồi thuốc nên gửi phong bì tem trả lời lấy thuốc nên gửi mandat 1poo làm tiền cước gửi thuốc. Thư và mandat nên gửi đến người quản lý:

M. Nguyễn-tiến-Đức 9 Rue Lamblot Hanoi, từ tiếp khách từ 2 giờ đến 5 giờ Ngoài giờ đó chủ nhân mới đi thăm bệnh.

SALON DE COIFFURE MODERNE

PHAM-MANH-KHA

80 Rue du Coton - Hanoi 80

Là Hiệu cắt tóc sang hơn mọi nơi.

dùng toàn thợ khéo. Giá tiền rất hạ

Cắt tóc Op.15, Cạo râu Op.05,

gội đầu Op.05, uốn tóc Op.30

Friction eau

de Cologne Op40

Cạo tháng : 1 Tháng hai lần cắt tóc 1 Tuần Lẽ hai lần cạo râu. Giá Op50

Shu nữ.

C' i em và kinh-tế

Trong công sở và các nhà buôn, đã thấy chị em cặm cụi làm sổ sách, hoặc tươi cười tiếp khách mua hàng. Hiện tượng ấy, các nhà bành vực chủ chương nữ quyền lấy làm mừng rỡ. Vì chị em có tự lập về kinh tế mới được hưởng hết quyền lợi của mình. Còn tôi, đầu cũng trong bọn nữ-lưu, tôi đồng ý với ông Bùi thế-Phúc và Trần-thiên-ly tác giả cuốn « vấn đề phụ nữ Việt Nam » mà nói rằng : trừ một vài nghề riêng không có phụ-nữ không được, như giầy giỗ trẻ con, đồ để, coi hiện tượng ấy không nên có mà nhất là trong bọn đàn bà đã có chồng con càng không nên có lắm nữa.

Chị em đi làm công, việc nhà của gia đình phó cho con đòi, đứa ở, tiền công chúng cũng chẳng ít ỏi gì, ấy là chưa kể tiền chúng nó làm hại ăn bớt, ăn sén của mình, mà nào công việc chúng nó vắng mình có được chu đáo cần thận đâu? Con mình giao cho vú em, chắc gì nó trông nom cẩn thận? Nó cho đứa bé ăn uống nhừa nhừ sinh đau ốm, lại tiền phí tổn thuốc thang - mà khổ nhất là lúc con đau ốm - người mẹ không được bồn phận săn sóc chân nom - trừ ngàn ấy thì tiền thiệt hại, do sự vắng mặt người, nội trợ ở trong gia đình gây ra tôi chắc số lương của chị em chẳng con là mấy!

Hương hồ đi làm như thế, chị em có thể bỏ cả những việc nhà cửa đâu. Ngay hai buổi ở sở về, miếng cơm vừa qua miệng đã phải kiểm soát lại công việc của đứa ở, xem xét lại gạo nước, rồi hấp tấp đến sở nỗ lực làm việc. Thế là chị em xem đâu được mưu sinh ngoài xã hội mà vẫn phải cang đáng việc trong nhà, càng thêm khó

nhọc, vất vả vào thân mà tiền lương--dầu chị em làm việc không kém chi đàn ông - vẫn phải kén cỏi, có được là bao? Vì họ lấy có chị em đi làm là chỉ thêm cấp vào sự chi tiêu trong gia đình chứ không phải cang đáng tất cả. Về quyền lợi ngoài xã hội có thêm được tí gì đâu? Thoát ly được quyền lực của gia đình chị em lại phải dưng quyền người chủ sở. Thế thì thà là đem sự lán lám, tri mình mẩn của mình hiến cho người thân yếu ruột thịt còn hơn là hiến cho người khác để lấy món tiền dăm chục.

Đàn ông đàn bà hằng nên uả cả ra ngoài xã hội, nên chia nhau mỗi người một việc, kẻ lo giúp ích người lo giúp ích trong, mà đàn bà thì nên giữ việc trong nhà, vì đàn bà có đủ tài lực để cang đáng cái thiên chức đó.

YÊN-ĐÔNG

KHOA HỌC

Chinh mắt tôi trông thấy!

(Tiếp theo kỳ trước)

Tôi lại kể cho bác nghe một vài cái nhảm bởi con mắt nữa.

Chắc xem truyện tử nước nhà bác còn nhớ có một ông vua ta, trước khi lên ngôi có khấn nếu thực đáng ngôi thiên tử thì mặt trời lên, mặt trời lại lên, khấn xong thì của nhiều mặt trời gác núi rồi lại lên lại.

Truyện này hoang đường chăng? Có lẽ không, vì chính có khi ta thấy rõ như vậy, mà hàng muôn vạn con mắt lúc ấy cũng thấy như vậy. Song thực ra chỉ là cái bóng của mặt trời lên lại, còn mặt trời đi theo cái con đường bất định khuất non đôi từ lâu rồi.

Nhà môi bất bình, chú khuyến của cụ Lê-phụng-Tiên (La Fontaine chứ không phải Lê-Bổ đời Tam-quốc) linh ranh biết bao con mắt lừa.

Ngoài những hiện tượng mà ta cho là quái gở ra, là cái diêm trời ra, đã nói ở trên kia, còn lần hiện tượng khiến cho ta không thể tưởng tượng được. Sau này có dịp tôi sẽ nói để bác nghe. Nay tôi chỉ nói về con mắt người ta để nhảm làm, dù đeo

thêm kính cũng chẳng rõ thêm được.

Tôi xin rệp hết việc trên trời dưới bề lại, mà lấy một vài tư duy ngay trước mắt để bác xem.

Chắc bác cũng đã có nhiều lần nhìn mặt trời, tới khi mặt bác nhìn vào đâu tất cũng thấy hoa. Nhưng nếu trời về chiều, mặt trời đỏ, bác chú mục nhìn, rồi quay ra nơi khác tất nhiên bác thấy một cái mặt trời nữa, nhưng sắc xanh màu lá cây. Mặt trời thật càng đỏ, mặt trời giả càng xanh.

Một thứ trò chơi thường của các nước. « cái con ma xanh » bác có được xem chưa? Đây này nó chỉ là một tờ giấy trắng. Tôi lấy sơn đỏ vẽ một con ma, nạnh vuốt trông ghê gớm chưa. Tôi đem nó ra nắng. Bác chú mục vào nó cho tới khi mặt trời rồi bác nhìn vào tờ giấy trắng rồi để ở chỗ ấy. Tất nhiên bác thấy ở trên mảnh giấy trắng này con ma kia nó sẽ hiện lên, sắc xanh tươi, giống con ma vẽ như đúc.

Thế là bác bỏ, mặt m trông thành ra con ma xanh, chứ thực thì có con ma đỏ thôi.

Cái hoa mặt lam sắc nó ra sắc kia, bây giờ làm cho bác vào để cho thí thừa xưa nó làm cho vua Henri IV đã phải một phen hổn hoàng lo sợ. Nguyên kể đó, vua Henri IV còn trị vì ở đất Navarre, một hôm ngồi ginh thờ là ngày cưới của ở số điện Louvre. Trời nắng chiếu thẳng vào, vua mãi miết không để ý đến Bỗng tự nhiên thấy con thỏ-ló nào cũng dính máu tươi. Điềm gì chi đây. Để nước ta đi qua một cuộc can qua nữa chắc Vết máu vẫn le lói trên mặt thỏ-ló. Vua hoảng sợ, không sao chơi được nữa. Thế là ta... Cách đó ít bữa tại nào đến thật hồ, bắt đầu xảy ra việc này tức là đêm hôm 2-8-57 cái đêm hôm ấy đêm gì? Là cái đêm từ người quyền cao chức trọng trở xuống hết ai theo lần giết và bị cứa cò. Cái tấn thảm kịch về tôn giáo này diễn ra ngay trước mặt vua Henri...

Câu truyện vết máu, e bác xem có khác câu truyện của bác không. Vết máu với tấn thảm kịch kia, có ăn thua gì với nhau đâu, chẳng qua là sự trùng hợp cả. Vì sao? Vì cái vết mà vua cho là máu, có phải là máu đâu. Vua ngồi ngay ở chỗ nắng, mặt ma óm mắt làm cho vua nhìn trông hóa xanh, nhìn trắng thấy xanh, tại nhìn đen thành đỏ.

Những vết máu kia chính là những đốm đen ở thỏ-ló, mà vua trông ra đó vậy.

(Còn nữa)

TRANG THỨ 13

Ich lợi thật!

- Con trâu giúp ích cho thầy anh những việc gì?
- Bẩm, con trâu cày ruộng cho thầy con, rồi thầy con đem bán nó đi được sáu chục, bán chục thầy con chạy cái phố lỵ, còn hai chục thì ăn khao.

Kể từ 1er Mars này, biệu HƯƠNG-KY Photo 84 Hàng-Trống đặt một giá riêng cho các quý khách đồng bằng mình đến chụp ảnh giá từ:

0p30 6x9 0p70 9x12 1p00 10x14
1p20 13x18 2p00 18x24 3p00 24x30

Anti-phóng đại từ 3p00 giờ lên.

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

TIN TRONG NƯỚC

Tiết kiệm ngân sách Hoàng triều

Ông Thượng thư dân biểu Nguyễn-Trúc xin từ nay các đồ lễ-lễ chỉ dùng gạo, trà, hoa, quả, v. v. Như thế vừa tiết kiệm lễ thần vừa tiết kiệm cho dân sinh.

Nhưng còn phải đợi Hoàng-thượng chỉ ra vẫn mới được.

Già trốn khỏi nhà thương Phủ-đoàn
Trong 7 người tù chính trị của châu ông sát trốn khỏi nhà thương Phủ-đoàn. Bị bắt được và đưa ra tòa án cùng các người liên can. Trong bọn này, 5 người nam hệ nhất là 1 người khản hộ gác tù, 1 người cai và 3 người lính khổ xanh.

Luật sư công hội tại các tòa án Nam kỳ và Cao-mên

Seigon. — Các luật sư các tòa án Nam kỳ đã họp hội đồng bầu ban trị sự. Hội đồng: Ông Lambert.

Hội viên. Các ông: La lung Bonnaire, Trần-vân-Chương, Duquesney, Espinet và Vabois.

500.000 giấy bạc của Quảng-dông lưu hành ở Đông-Dương

Mới khám phá được sở làm giấy bạc giả ở Quảng-dông chuyên làm giấy 5 và 20 đồng ở này — có đã hai năm nay — đã lưu hành ở Đông-dương có tới 500.000 đồng, đem vào do các ngã Hải-phong Saigon và Tân-nam.

Xin nhận kỹ: giấy hơi giầy, không bóng láng giấy thực, chữ Rita tên người thợ làm in nhảm là Rita, chữ nói về điều luật số, lớn và th. hơn trong giấy thật.

Liệt mô tả bán thuốc tây

Điều thứ 3 trong đạo nghị định ngày 7 Novembre 1921 trong khoản thứ 3 có định việc cho phép bán những vị dùng để làm thuốc và những vị thuốc không có bất độc, nay thêm mấy điều này:

- 1. Những người này được phép bán: a) Những y-sĩ và dược sĩ tốt nghiệp tại trường thuốc và không là viên - chức nhà nước.

b) Những khản-hộ tây nam được về hưu. c) Những tây nam đã học một kỳ thi và đã được cấp bằng có thể đứng quản lý được một nhà thuốc.

TIN NGOẠI QUỐC

Trung Nhật chiến tranh

Nhiệt-hà thất thủ

Nhiệt-hà 4/3. — Sau khi Nhật hạ lệnh tổng công kích Nhiệt-hà được 3 ngày, do Nhật với Mãn-châu hiệp lực, thì sáng hôm nay đã hạ được Thừa-đức, kinh thành Nhiệt-hà rồi.

Trương-học-Lương dự bị trốn đi ngoại quốc

Đông-kinh 4/3. — Báo giới của Nhật ở Bắc-binh vừa tuyên bố rằng vì Nhiệt-hà thất thủ nên Trương-học-Lương đang dự bị rất gấp để trốn đi ngoại quốc.

Thang-ngọc-Lân đã bỏ Nhiệt-hà đi trốn

Bắc-binh 4/3. — Sau khi Nhiệt-hà bị thất thủ, Thang-ngọc-Lân chủ tịch, liền bỏ trốn. Các nhà đương chức lấy thể làm giận đã hạ lệnh bắt Thang.

Nhật không muốn cho Tàu đóng quân ở Thiên-tân

Nhật yêu cầu Trung-hoa rút quân ra khỏi Thiên-Tân, xin bản điều ước ký ngày còn loan quyền phủ cảm Tàu không được đóng quân trong nơi địa Thiên-tân. Nhưng chính phủ Nam-kinh bác đi, nói khi ký điều ước không hề có khoản ấy.

Nhật tuyên bố giữ cuộc hòa bình cho cả thế giới

Đông-kinh 5/3. — Nhật tuyên bố: chính phủ Đông-kinh vẫn định cứ hợp tác với các nước để giữ cuộc hòa bình cho cả thế giới dù không biến đồng tình với hội quốc-liên về phương pháp giữ cuộc hòa

binh ở Viễn-đông mà bắt buộc phải ra hội Vạn-quốc.

Đại biểu Trung hoa tại Vạn-quốc xin từ chức

Geneve 6/3. — Các đại biểu của Trung-hoa tại hội đồng Vạn-quốc là Nhuận-huệ-Khinh, Cổ-duy-quac và Quách-thái-Kỳ vừa đánh điện về Nam-kinh xin từ chức và tuyên bố rằng việc Trung Nhật tại hội Vạn quốc đã tam yên lên xin về nghỉ.

Nhật thông báo xin ra hội Vạn quốc

Bắc-binh 6/3. — Đến 20/3 này tòa Nội các Nhật đã định sẽ chính thức thông báo sang Geneve, nhất định xin ra hội Vạn quốc

Nguyên-soái của Trương học Lương bỏ Nhiệt-hà chạy trốn

Bắc-binh 7/3. — Có tin một viên Nguyên soái của Trương-học-Lương, chỉ huy một bọn quân hơn 3 nghìn người gần Vạn lý trường thành đã bỏ Nhiệt-hà đi trốn

Tướng giới Thạch định hợp tác với Phùng, Diêm để đánh Nhật

Bắc-binh 8/3. — Tướng-giới-Thạch vừa đi bắc-binh để thương thuyết với các tướng lĩnh miền nam ở Hồ nam như Phùng ngọc Tường, Diêm tích sơn để thay thân Đoàn kỳ Thụy nếu Đoàn bỏ không nhận cái chức trách của nước

Tướng giới Thạch đã hoàn việc tiểu công để đi đánh Nhật

Bắc-binh 8/3. — Thấy Thừa-đức mất, Tướng-giới-Thạch đang tiểu công ở mặt Giang tây lập tức đánh máy bay đi Hán-khẩu rồi đi chuyển xe lửa riêng sang Trịnh châu, có dừng lại dọc đường để xem xét các nơi có quân Tàu đóng,

Nhật định đánh đồn quân Tàu vào Vạn lý Trường thành

Nhiệt-hà 8/3. — Nhật vẫn tiến đánh từ ở Cổ-bạc-Đào và Hý-phong-khâu, định đánh đồn quân Tàu vào cả trong Vạn lý trường thành,

Công sứ Tàu ở Nhật đã về nước

Bắc-binh 8-3. — Vì Trung Nhật đã công nhiên đánh nhau nên chính phủ Nam-kinh đã triệu Công sứ Tàu ở Nhật là Trương-tế Trương về rồi,

quân Tàu giữ vững ngoài Vạn-lý trường-thành

Nhiệt-hà 8-3. — quân Tàu đã cho kiến trúc rất kiên cố ở phía ngoài thành Vạn lý, Vạn-phúc lên trấn thủ ở đây nơi quyết tử thà chết chứ không chịu lùi vào trong trường thành.

Trương-học-Lương từ chức

Bắc-binh 8-3. — Trương-học-Lương đã tuyên bố xin từ chức, dự luận Thượng-hải rất hoan nghênh vì cho Trương là nhu nhược để đến nỗi mất kinh thành Nhiệt-hà,

Trương học Lương đã bị truy tố

Thượng-hải 9-3. — Viện giám sát vì giữ gìn kỷ luật, dùng lên xin truy tố Trương-học-Lương và Thang ngọc Lân, cho là vì Thang bỏ trốn nên mới bị mất Thừa-Đức còn Trương thì đã tỏ ra hoàn toàn bất lực trong việc điều khiển quân đội,

Tô bình Văn đã đến cứu Thừa-Đức

Bắc-binh 9-3. — quân đội của Tô-bình Văn do Tôn điện Anh chỉ huy đã ra cứu viện Nhiệt-hà, Tôn đã đốc xuất quân lính lên lạc với quân nghĩa dũng và quân chính phủ để đánh lấy lại Thừa-Đức.

Trương giới Thạch thay

Trương học Lương
Bắc-binh 10-3. — Có tin Trương-giới-Thạch lại ra giữ chức Tổng tư lệnh thay Trương-học-Lương từ chức, và sẽ có cuộc thay đổi lớn ở các hàng tướng tá.

Đông - Mỹ

Nickelag émailage au four réparation des cycles

Một cuộc hát quan họ

XẾP CHỮ Ô

Một cách chơi giải-trí mới

Theo chiều dọc:

- 1 - Không đọc.
- 2 - Đốt lửa cho khói vào hang chuột.
- Chữ AI ngược.
- 3 - Bàng lóng vô sự.
- 4 - Một chữ âm «voyelle» Âm, vang lên.
- 5 - Không chậm.
- 6 - Chung góp tiền trong một cuộc chơi.

Cái khó - và cái thú - trong sự tìm xếp chữ ô, là làm thế nào cho mỗi chữ ô, là làm thế nào cho mỗi chữ ở các ô theo chiều ngang khi chấp với chữ ở những ô dọc cùng một hàng lại có thể thành một tiếng đúng nghĩa với câu «dẫn lối» ở dưới.

Tại dụ:
Hàng ngang số 1 có sáu ô: Ta phải tìm một tiếng có sáu chữ để xếp vào. Tiếng ấy, theo lời-dẫn-lối, nghĩa là: «tình đối với kẻ nghèo khổ» Ta tìm và thấy tiếng: **Thương**

Một chữ trong tiếng **Thương** - như chữ **N** chẳng hạn - phải là chữ đầu của một tiếng ghép bởi những chữ trong một ô ăn theo chiều dọc. Chữ **N** đứng trong ô đầu hàng dọc số 5. Hàng này có năm chữ và nghĩa là: «Không chậm». Không chậm là mau, là chóng, là nhanh. Song mau chỉ có ba chữ, mà chóng thì chữ thứ nhất không phải là **N**. Vậy tiếng **Nhanh** là đúng.

Thế là hai hàng 1 ngang và 5 dọc đã xong. Ta lại xem đến hàng khác, bắt cứ hàng nào, không cần theo thứ tự. Nhưng ta nên tìm trước những hàng nào, đã có một chữ làm đầu mỗi như hàng dọc: số một chẳng hạn, như thế thì dễ tìm hơn. Hàng dọc số 1 có năm ô. Năm chữ phải tìm thì chữ thứ nhất đã có sẵn: chữ **T**. Chữ **T** đứng đầu một tiếng nghĩa là: Không đọc. Ta tìm và thấy tiếng **Trong**.

Chữ **G** ở tiếng **Trong**, ta thấy nó là chữ đầu của một tiếng ở hàng ngang số 5, và

chữ cuối cùng của tiếng ấy là chữ **H**. Tiếng ấy là một tiếng năm chữ và nghĩa là «một thứ cổ lợp nhà». Ta tìm thấy **Gianh** cũng không khó.

Bây giờ ta lại xem đến hàng ngang số 2. Một ô đen (ô thứ tư) chia hàng này làm hai đoạn. Ba chữ ở ba ô đoạn nhất ghép thành một tiếng nghĩa là: «Cứ-chỉ-lui: sợ hay rét». Sợ hay rét thì **Run** trong tiếng **Run**, chữ **R** đã có sẵn. Còn hai chữ ở hai ô đoạn thứ hai ghép thành một tiếng nghĩa là «Bệnh phổi». Trong hai chữ thì một chữ đã có sẵn: chữ **H**. Vậy bệnh phổi ấy dễ tìm lắm. **Bệnh Ho**.

Rồi cứ theo cách thức trên đây, ta sẽ tìm được hết các tiếng giao nhau: xem hình II.

Hình II

1	T	H	U	O	N	G
2	R	U	N		H	O
3	O	N	G		A	M
4	N			I	N	
5	G	I	A	N	H	
6		A	N	H		

Trên kia, chúng tôi ra một bàn chữ ít ô và chỉ dùng những tiếng đơn, lại đặt những câu «dẫn lối» dễ-dàng, là cốt làm để thí-dụ. Nhưng sau này chúng tôi sẽ ra những bàn nhiều ô hơn, đặt những tiếng hiểm hơn, mà lời dẫn lối sẽ **khó**, để các bạn đọc báo phải tìm lâu. Như thế mới có thú vị.

Những hạt đậu nhọn

Nói khoác!

Trích trong vở kịch «Nghệ-sĩ-hồn» Đoàn I, Sen I trang 19.

Nào tranh được bày ở viện bảo-lưu «Louvre»

Biển-hà tán vô - lý thế mà Quân-hiến không cải-chính, vì nếu Quân-hiến quả là **Nhệ-sĩ** Geishi hay Geisha tức là? thì chúng ta thừa biết rằng như họ-sĩ họ-sống không thể có được tranh bày ở viện bảo-lưu «Louvre». Họ chẳng ở viện bảo-lưu «Luxe-nbourg» thì còn họ có lý.

Hãy soan-giả Vi-huyền-Đức nói khoác chơi đây?

Minh là ai?

Trích trong bài «khó nghĩ» của Thủy-tinh, Ngọ-Bio số 1854.

Minh quý sự hoạt-dộng, ông nào cũng cam đoan có sẵn **bầu nhiệt huyết**, xin **đ-m** ra công hiến cho dân, tuy chưa có ông nào nói rõ chương trình của mình ra sao cả.

Chữ minh trên thì cố nhiên là trở Thủy-tinh Nhưng nếu chữ minh dưới cũng trở Thủy-tinh (mà đáng lý ra phải trở Thủy-tinh) thì còn ông nào nói rõ được cái chương trình của Thủy-tinh?

Tóm lấy mà yêu cầu

Cũng trích trong bài ấy:

Bà là thánh tại mà **hiền chủ Pháp** để cố gập dip thì **tóm lấy mà yêu cầu** và **khô** phải nhờ thông ngôn dịch. «Stop»

Vậy thì **tóm lấy** ai? yêu cầu gì? và dịch cái gì? Tóm lấy dip, yêu cầu **càng dip** chẳng? Thực ra ta có thể nói hay viết: **H** gập ông Dip thì **tóm lấy** mà yêu cầu **điền** này.

Quốc-ngữ mới!

Đề-mục bài xã-thuyết báo Trung-bắc tân văn số 4785:

Đồng-gi bongo.

Đã luôn dăm năm nay đọc giả báo Trung bắc quen với hai chữ **Half damf**. Vì quen nên không cần tìm tới cũng biết hay cũng đoán ra chữ **F** là dấu huyền. Nhưng nay bỗng đột ngột họ nêu to tương-lưu cái đầu đề bài xã-thuyết: **Đồng-gi bongo** thì thực minh không còn biết bongo nó là cái gì nữa, và nó là tiếng quái gì thế?

Cochet và Vines

Trong số báo Bắc-kỳ thể-thao vừa ra ngày thứ ba 7/3/33, ở trang đầu có hai bức hình, một bức đề là hình **Vines** thì trông y như hệt **Cochet**, và một bức đề là **Cochet** thì trông y như hệt **Vines**. Hay hai người mới đổi lẫn cho nhau bộ mặt đấy?

Trong bát chè nhà

Trong truyện «Cổ-giới» «Phong hóa số 30» họa sĩ Cổ-tô tả sự kinh hãi của người chủ quán có phần đúng sự thực quá; kinh hãi đến nỗi rụng râu được. «Xin xem hai bức tranh»

Hình I

	1	4	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Câu dẫn lối

Theo chiều ngang:

- 1 - Tình đối với kẻ nghèo khổ.
- 2 - Cứ chỉ lúc sợ hay rét. Bệnh phổi
- 3 - Một loài sâu có cánh, có ích. Một nơi thờ tự.
- 4 - Một chữ âm «consonne». Một công việc cần cho sự xuất bản sách hoặc báo.
- 5 - Cổ đồ lợp nhà
- 6 - Người hơn tuổi trong hai người con trai cùng bố.

Bài I

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

Câu dẫn lối

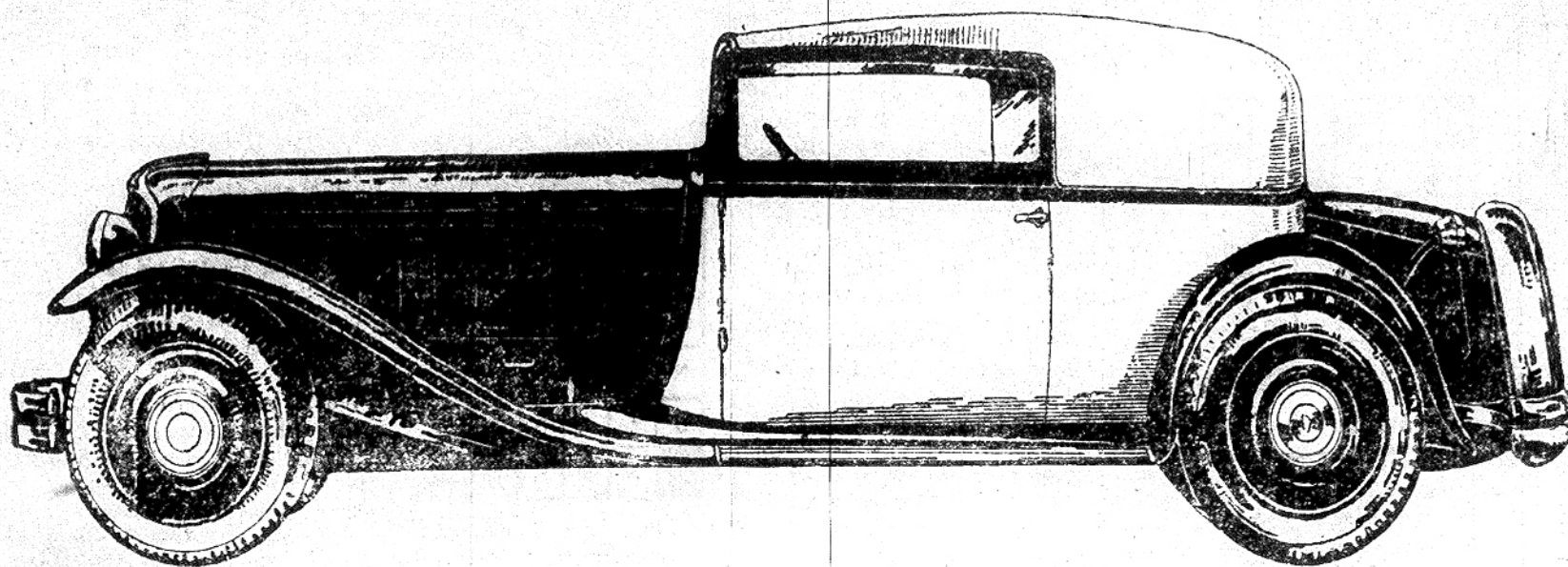
Ngang:

- 1 - Không với-vàng (tiếng kếp)
- 2 - Bỏ vỏ một vài thứ cây, dùng dao. Thanh tre đặt lên những cái mè
- 3 - Sóng, ở vào một lượt. Sự «chữ nhỏ»
- 4 - Tên làng một nhà thi-sĩ Việt-Nam
- 5 - Đông, nhiều, hay đi với tiếng chung **Đề** viết: Người
- 6 - Âm-ý (tiếng kếp.) Một tiếng đệm câu có lẽ-phép
- 7 - Gặp. Hư, sấm, bậy
- 8 - Không sẵn. Cái gánh nặng, cái tai-nạn

Dọc:

- 1 - Đi đi cho nhẹ mình, không có bại
- 2 - Đáng tiếc. Làm liền cái để đứt
- 3 - Ở trong số. Một loài vừa ở nước vừa ở cạn. Tiếng phân-nân của người không đất hàng
- 4 - Một chữ âm «consonne» Không to, Chữ âm
- 5 - Một chữ âm người Nam-Kỳ hay dùng thừa. Một thứ cây-hoa thường trồng ở trước cửa chùa, đề
- 6 - Ngã đêm đầu vào một số, Một thứ khoáng-vật ai cũng biết
- 7 - Một dấu trong năm dấu quốc-ngữ Một loài vỏ cứng thân mềm
- 8 - Mực, nát, mềm ra vì ẩm, Một giống cá có gai

CHINH THƯ'C XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ

Xe Nerva Sport

hiêu RENAULT

8 máy một hàng

STAI